

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 08015

YIDISHE KINDER ALEF

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

יוסף מלעט עז

יִדְישׁ עַכְינֶדֶר א

ארוויסגעגעבן פון
ביילדוננס-קאמיטאטט פון ארבענטער-רִינְג

J E W I S H C H I L D R E N

by J. Mlotek

Copyright 1959
by the
Educational Department
of the
Workmen's Circle
New York, N. Y.

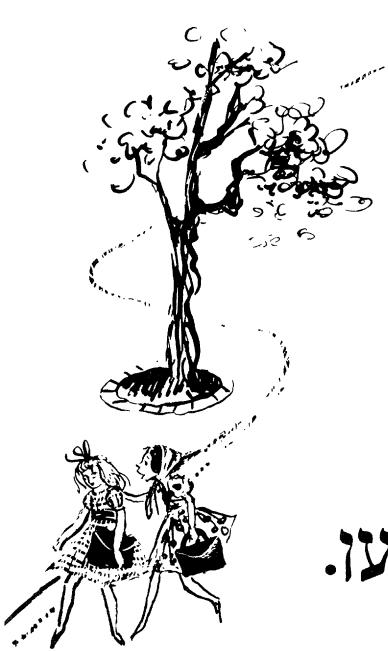
Illustrated by Ayelah Gordon

Printing by

ROSKIN PHOTO OFFSET CORP.

Printed in U.S.A.

די קינדער

די קינדער גייען.

די קינדער גייען אין של.

מַאֲטָעֵלָעּ נִיְיט אֵין שׁוֹל.

נִטְעֵלָעּ נִיְיט אֵין שׁוֹל.

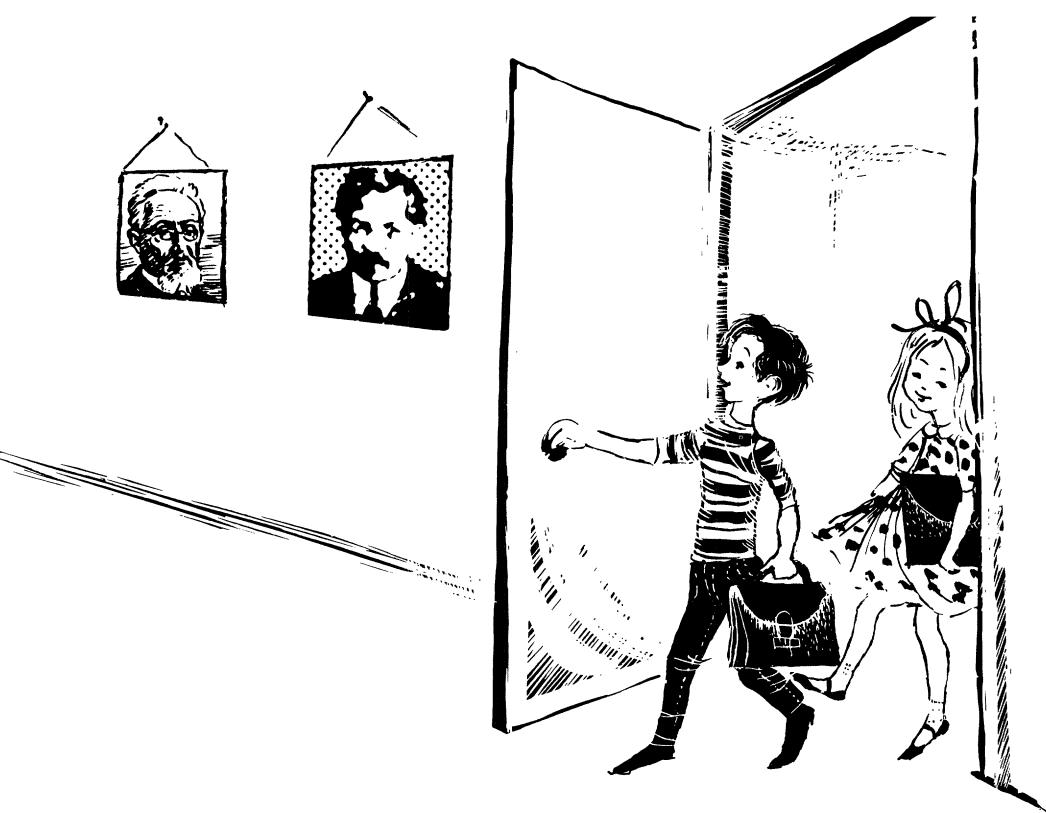

מַאֲטָעֵלָעּ אוֹן נִטְעֵלָעּ
נִיְיעַן אֵין שׁוֹל.

מאטעלע קומט איז שול.
גייטעלע קומט איז שול.
די קינדער קומען איז שול.
- גוט-מאָרגן, לערער!
- גוט-מאָרגן, קינדער!
- גוט-מאָרגן,
גוט-מאָרגן!

מאטעלע קומט איז שול או זאנט:
– גוט-מאָרגנו, לערער!
גיטעלע קומט איז שול או זאנט:
– גוט-מאָרגנו, לערער!
אלע קינדער קומען איז שול
או זאנט: – גוט-מאָרגנו, לערער!
דער לערער זאנט:
– גוט-מאָרגנו, קינדער! גוט-מאָרגנו!

דער לערער זינגעט:

נוֹטְ-מַאֲרָגֵן, אִינְיד !
 נוֹטְ-מַאֲרָגֵן, אִינְיד !
 נוֹטְ-מַאֲרָגֵן אַלְעַמְעָן !
 נוֹטְ-מַאֲרָגֵן, אִינְיד !

 נוֹטְ-מַאֲרָגֵן !
 נוֹטְ-מַאֲרָגֵן !
 נוֹטְ-מַאֲרָגֵן אַלְעַמְעָן !
 נוֹטְ-מַאֲרָגֵן !
 נוֹטְ-מַאֲרָגֵן !
 נוֹטְ-מַאֲרָגֵן אַלְעַמְעָן !
 נוֹטְ-מַאֲרָגֵן, אִינְיד !
 נוֹטְ-מַאֲרָגֵן, אִינְיד !
 נוֹטְ-מַאֲרָגֵן אַלְעַמְעָן !
 נוֹטְ-מַאֲרָגֵן, אִינְיד !

די קינדעָר זינגעָן דָּאָם לִיד.
אַלְעָ, אַלְעָ זינגעָן דָּאָם לִיד.

אלע זינגען א יידיש ליד

דעָר לְעַרְעָר זָגֶט:

— דָאָם אִיז אַ יִדִּישׁ שָׂוֵל.
לאָמִיר זִינְגָּעָן אַ יִדִּישׁ לִיד.

דעָר לְעַרְעָר זָגֶט:

לאָמִיר, לאָמִיר, לאָמִיר, לאָמִיר
זִינְגָּעָן אַ יִדִּישׁ לִיד,
אַ יִדִּישׁ לִיד, אַ יִדִּישׁ לִיד.
לאָמִיר זִינְגָּעָן אַ יִדִּישׁ לִיד.

דעָר לְעַרְעָר זָגֶט:

— **לאָמִיר אלע זִינְגָּעָן דָאָם לִיד.**

אלע, אלע זִינְגָּעָן:

לאָמִיר, לאָמִיר, לאָמִיר, לאָמִיר
זִינְגָּעָן אַ יִדִּישׁ לִיד,
אַ יִדִּישׁ לִיד, אַ יִדִּישׁ לִיד.
לאָמִיר זִינְגָּעָן אַ יִדִּישׁ לִיד.

מאטעלע זאגט:

— לערער, איד קען א יידיש ליד.

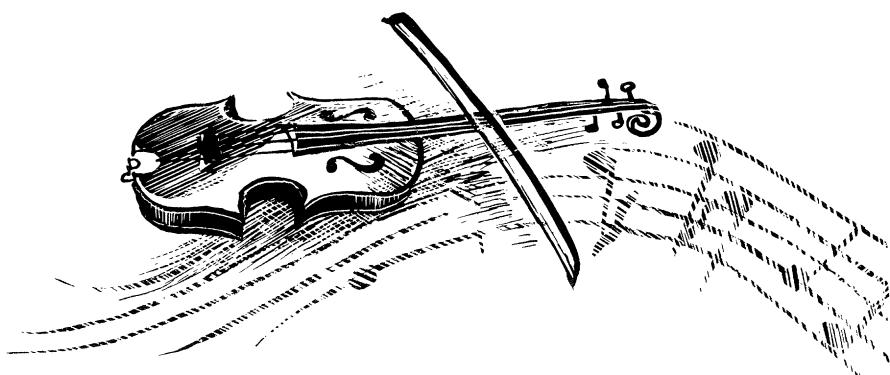
דער לערער זאגט:

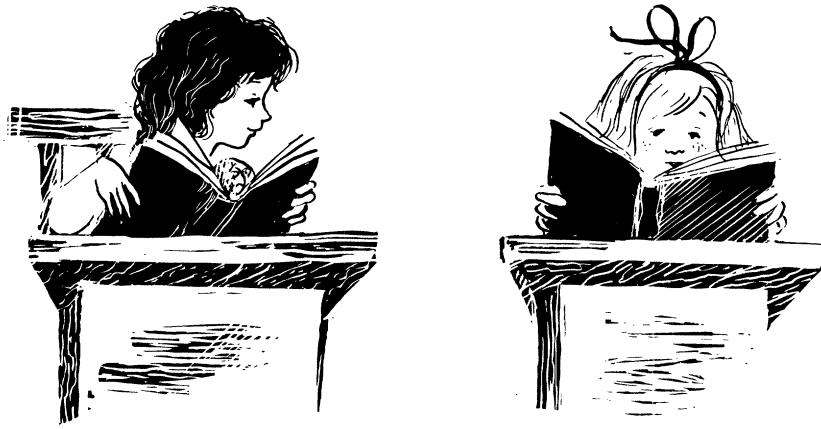
— זינג דאס ליד, מאטעלע.

מאטעלע זינגעט:

איך בין, איך בין, איך בין
א יידיש קינד,
איך זינגעט, איך זינגעט, איך זינגעט
א יידיש ליד.

איך בין א יידיש קינד,
איך זינגעט א יידיש ליד,
איך זינגעט, איך זינגעט, איך זינגעט
א יידיש ליד.

די קינדער לייענען

דעָר לְעַרְעָר זָגְטָ:

— קִינְדָּעָר, אִיר זִינְגָתָ גָּוֶטָ.

אַלְעָ קִינְדָּעָר זִינְגָעָן גָּוֶטָ.

לְאָמֵיר לְיִיעָנָעָן.

מַאֲטָעָלָע לְיִיעָנָטָ,

גִּיטָעָלָע לְיִיעָנָטָ,

די קִינְדָּעָר לְיִיעָנָעָן.

דעָר לְעַרְעָר זָגְטָ:

— קִינְדָּעָר, אִיר לְיִיעָנָטָ גָּוֶטָ.

קִינְדָּעָר, אִיר לְעַרְנָטָ גָּוֶטָ.

די קִינְדָּעָר לְעַרְנָעָן אֵין שָׁוֵלָ.

די קִינְדָּעָר לְעַרְנָעָן

אֵין דָּעָר יִדִּישָׁעָר שָׁוֵלָ.

די קִינְדָּעָר לְעַרְנָעָן יִדִּישָׁ.

זאל זיין א ביסעלע שטיל!

מאטעלע זאגט:

– גיטעלע, איך לייעז גוט!

גיטעלע זאגט:

– איך לייעז זיעער גוט.

זאגט דער לערער:

– זאל זיין א ביסעלע שטיל.

זאל זיין א ביסעלע שטיל.

זאל זיין, זאל זיין,

זאל זיין א ביסעלע שטיל!

זאל זיין, זאל זיין,

זאל זיין, זאל זיין,

זאל זיין א ביסעלע שטיל!

לְאָמִיר זַיְנָגָעָן
אֲ פֶרְיִילָעֵד לִיד

- עם איז שטייל.
ニטעַלָע זַאנְטָן:
— לְעַרְעָרָה, אִיד הַאָבָּה לִיב
אֲ פֶרְיִילָעֵד לִיד.
אוֹן מַאטַעַלָע זַאנְטָן:
— לְאָמִיר זַיְנָגָעָן אֲ פֶרְיִילָעֵד לִיד.
אַלְעָה קִינְדָעָר זַאנְגָן:
— לְעַרְעָרָה, לְאָמִיר זַיְנָגָעָן
אֲ פֶרְיִילָעֵד לִיד.
זַאנְטָן דָעָר לְעַרְעָרָה:
— וּוּעָרָה קָעָן זַיְנָגָעָן אֲ פֶרְיִילָעֵד לִיד?
— אִיד קָעָן, אִיד קָעָן! — זַאנְטָן נִיטַעַלָע.
— אִיד קָעָן, אִיד קָעָן! —
זַאנְטָן מַאטַעַלָע.
זַאנְטָן דָעָר לְעַרְעָרָה:
— גּוֹטָה, קִינְדָעָר, לְאָמִיר זַיְנָגָעָן
אֲ פֶרְיִילָעֵד לִיד.

איך האב ליב צו זינגען

גיטעלע זינגעט:

איך האב ליב,
איך האב ליב,
איך האב ליב צו זינגען;

איך האב ליב,
איך האב ליב
צו טאנצן און צו שפרינגען.

לאַ-לאַ-לאַ — איך האב ליב צו זינגען.

אוֹן מאטעלע זינגעט:

איך האב ליב,
איך האב ליב,
איך האב ליב צו לאָכוּן,

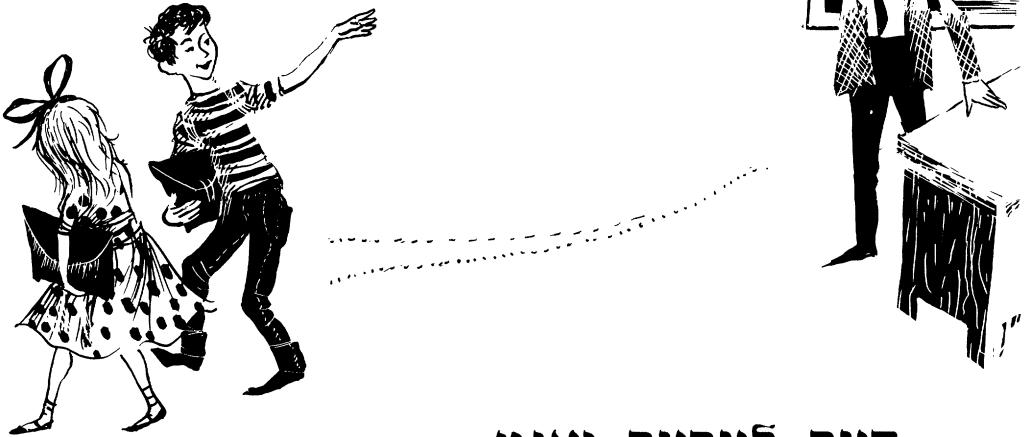
איך האב ליב,
איך האב ליב
קינדער פֿריילעֶד מאָכוּן.

כָּאַ-כָּאַ-כָּאַ

איך האב ליב צו לאָכוּן.

א גוטנ-טאָג, לערער

דעַר לערער זאגט:

- קינדער, נײַט אָהִים.

נעְמַת דֵי בִּכּוּר אֹוֹן נײַט אָהִים.

נײַט אָהִים אֹוֹן קוּמֶט מַארְגַּנוּ וּוַיְדָעֶר.

קוּמֶט מַארְגַּנוּ וּוַיְדָעֶר אִין דָעֶר
יִדִּישָׁעָר שָׁוֵל.

קוּמֶט לְעָרְנָעָן יִדִּישָׁ.

קוּמֶט לְיִיעָנָעָן יִדִּישָׁ,

קוּמֶט זִינְגָעָן אַ יִדִּישָׁ לִיד.

די קִינְדָעֶר נִיעָז אָהִים.

- אַ גּוֹטְנַ-טָּאָג, קִינְדָעֶר! -

זָאגַט דָעֶר לְעָרְעֶר.

- אַ גּוֹטְנַ-טָּאָג, לְעָרְעֶר! -

זָאגַן דֵי קִינְדָעֶר.

- אַ גּוֹטְנַ-טָּאָג! אַ גּוֹטְנַ-טָּאָג!

אַיְר זִוִּיט גָּטוּע יִדִּישׁ קִינְדָּעֶר

מְאַטְעַלָּע אֹוֹן נְטַעַלָּע נְיִיעּוֹ אֲהִים.

זַיְיַי קְוָמָעוֹ אֲהִים אֹוֹן זַאנָן:

— גָּטוֹן־אָוּוֹנָט, מְאַמָּע, גָּטוֹן־אָוּוֹנָט!

מְאַטְעַלָּע זַאנָט:

— זַע, מְאַמָּע, אַיְדַּה אַב אֵין יִדִּישׁ בָּוד.

אַיְדַּה כָּעֵז לְיִיעַנְנוֹ יִדִּישׁ.

נְטַעַלָּע זַאנָט:

— זַע, מְאַמָּע, זַע דָּאָם בָּוד.

אַיְדַּה כָּעֵז לְיִיעַנְנוֹ יִדִּישׁ.

מְאַטְעַלָּע לְיִיעַנְתָּ פָּוּן בָּוד.

נְטַעַלָּע לְיִיעַנְתָּ פָּוּן בָּוד.

זַאנָט דַּי מְאַמָּע:

— זַיְעַר גָּטוּ, קִינְדָּעֶר.

אַיְר זִוִּיט גָּטוּע יִדִּישׁ קִינְדָּעֶר.

אַיד האָב לִיב די יִדִּישׁע שָׂוֵל

ניטעלע זאגט:

— מאמע, אַיד האָב לִיב די יִדִּישׁע שָׂוֵל.

מאטעלע זאגט:

— מאמע, אַיד האָב זײַער לִיב די יִדִּישׁע שָׂוֵל.

דעָר לְעָרָעָר לְעָרָנָט אָונְדוֹ רַיְדָהוּ יִדִּישׁ.

דעָר לְעָרָעָר לְעָרָנָט אָונְדוֹ לַיְעַנְעָן.

דעָר לְעָרָעָר לְעָרָנָט אָונְדוֹ זַינְגָּעָן לִידָּעָה.

זאגט די מאמע:

— לאָמִיר הָעוֹרֶן אַ יִדִּישׁ לִיד.

זַיְגָּט, קִינְדָּעָר, אַ לִיד פָּוּן דָּעָר שָׂוֵל.

די קִינְדָּעָר זַיְגָּטָן די לִידָּעָר פָּוּן דָּעָר שָׂוֵל.

לאmir גיין טאנצן

די מאמע זאגט: — איד קען אויך א יידיש ליד.
דאס איז א ליד פון א יונגעלע און א מיידעלע.

— לאmir הערן, לאmir הערן! —

זאגן די קוינדר.

אונ די מאמע זונגעט:

א יונגעלע,

א מיידעלע,

א מיידעלע,

א יונגעלע, —

לאmir אלע גיין טאנצן.

א מיידעלע,

א יונגעלע,

א יונגעלע,

א מיידעלע, —

לאmir אלע גיין טאנצן!

לאmir אלע טאנצן גיין,

די מאמע אלין גויט איך טאנצן,

לאmir אלע טאנצן גיין,

די מאמע אלין גויט איך טאנצן.

די קוינדר און די מאמע זונגעט דאס ליד

אונ זי טאנצן.

די קינדער שרייבן

הער לערער ואגט:

— זאל זיין א בימעלע שטייל.
קינדער, זיצט שטייל.

קינדער, לאמיר שרייבן.
די קינדער נעמען די העפֿטן.

זוי שרייבנו אין די העפֿטן.
ניטעלע שרייבט אין העפֿט.

מאטעלע שרייבט ניט.
ואגט דער לערער:

— שרייב, מאטעלע, שרייב אין העפֿט.
ואגט מאטעלע:

— לערעה, איד האב ניט קייז העפֿט.
הער לערער ניט מאטעלען א העפֿט.

אלע קינדער שרייבן,
די קינדער שרייבנו יידיש.

א ביסל און א ביסל ווערט א פולע שיסל

אלע קינדרער שרייבן.

דער לערער שרייבט א ליד אויפן מאויל.
די קינדרער שרייבן דאס ליד אין די העפטן.

דער לערער זאגט:

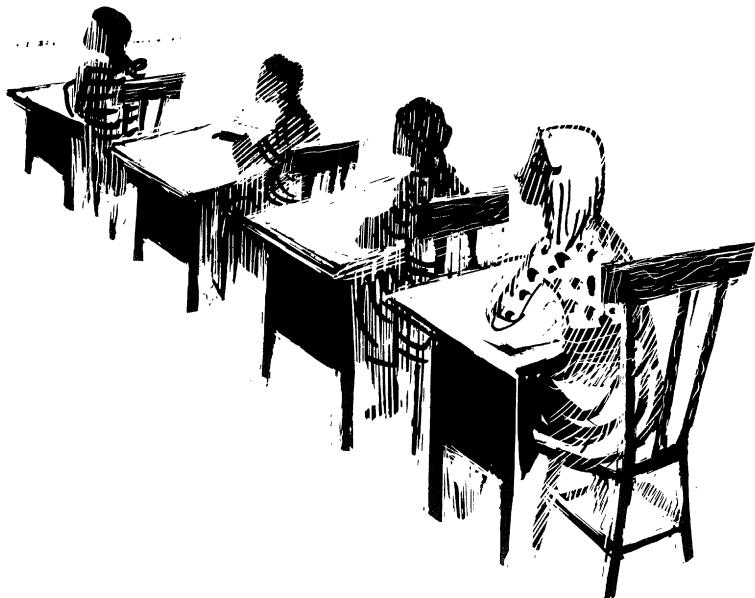
— זיינר גוט, קינדרער.

איך קענט שוין א ביסל שרייבן,
איך קענט שוין א ביסל לייענען,
איך קענט שוין א ביסל ריידן,
און איך קענט שוין ווינגען יידישע לידער.

א ביסל און א ביסל,
ווערט א פולע שיסל.

די קינדרער שרייבן אין די העפטן:

א ביסל און א ביסל,
ווערט א פולע שיסל.

קומט אלע אין שול

קומט אלע,
קומט אלע,
קומט אלע אין שול.
די שול אין,
די שול איז
מייט קינדרלעך פול.
דעך לערער,
דעך לערער
האט אלעמען לייב,
ער לערנט
די קינדר
א נוי יידיש ליד.

איך בין אַידּ בֵּין אָ יִדְיִישׁ יִנְגַּעַלְעַ

אַ יִנְגַּעַלְעַ שְׂטִיחַ אֹוֶף אָוָן זָאנְטַ:
— לְעַרְעָרָ, אַידּ בֵּין אָוִיךְ אַ שְׁיוֹן יִדְיִישׁ לִידְ.
דָּאָס אַיּוֹ אַ לִידְ פָּוּן אַ יִדְיִישׁ יִנְגַּעַלְעַ.
זָאנְטַ דָּעַר לְעַרְעָרָ: — גָּוָטַ, לְאָמֵיר הַעֲרוֹן דָּאָס
לִידְ.

דָּאָס יִנְגַּעַלְעַ זָוְנְטַ:

אַיךְ בֵּין, אַיךְ בֵּין, אַיךְ בֵּין
אַ יִדְיִישׁ יִנְגַּעַלְעַ,
אַיךְ זָוְנְגַּ, אַיךְ זָוְנְגַּ, אַיךְ זָוְנְגַּ
אַ יִדְיִישׁ לִידְעַלְעַ.

אַיךְ גַּיִ, אַיךְ גַּיִ, אַיךְ גַּיִ
איַן דָּעַר שָׁוֹל אַלְיַין.
אַיךְ לְעָרוֹן, לְעָרוֹן, לְעָרוֹן
יִדְיִישׁ צָו פָּאָרְשְׁטַיְין.

דָּעַר לְעַרְעָרָ זָאנְטַ:
— עַם אַיּוֹ אַ שְׁיוֹן לִידְ, קִינְדָּעָר.
די קִינְדָּעָר לְעַרְנְעָן דָּאָס לִידְ
„אַיךְ בֵּין אַ יִדְיִישׁ יִנְגַּעַלְעַ“.

פֿוֹן אַיִינָס בֵּיז צָעָן

דעָר לְעֶרֶעֶר פְּרָעָגָט:

— קִינְדָּעֶר, וּוְעָר קָעָן צִילָּן?

וּוְעָר קָעָן צִילָּן פֿוֹן אַיִינָס בֵּיז צָעָן?

מְאַטְעַלָּע שְׁטִיְיט אֹיֶף אוֹן זָאנָט:

— אַיד קָעָן צִילָּן פֿוֹן אַיִינָס בֵּיז צָעָן אֹיֶף יִדִּיש.

אוֹן גִּטְעַלָּע זָאנָט:

— אַיר קָעָן אוֹיךְ צִילָּן פֿוֹן אַיִינָס בֵּיז צָעָן

אֹיֶף יִדִּיש.

זָאנָן דִּי קִינְדָּעֶר: — לְאַמְּרָה הָעָרָה, לְעֶרֶעֶר,

לְאַמְּרָה הָעָרָה צִילָּן פֿוֹן אַיִינָס בֵּיז צָעָן אֹיֶף

יִדִּיש!

מְאַטְעַלָּע צִילָּט פֿוֹן אַיִינָס בֵּיז צָעָן.

גִּטְעַלָּע צִילָּט פֿוֹן אַיִינָס בֵּיז צָעָן.

מְאַטְעַלָּע צִילָּט גּוֹט אוֹן גִּטְעַלָּע צִילָּט גּוֹט.

אַלְעָ קִינְדָּעֶר צִילָּן פֿוֹן אַיִינָס בֵּיז צָעָן אֹיֶף

יִדִּיש.

12,45,67,8,9,10,

32,18,79,61,85,10,85,4.

לאמיר ציילן און זונגען

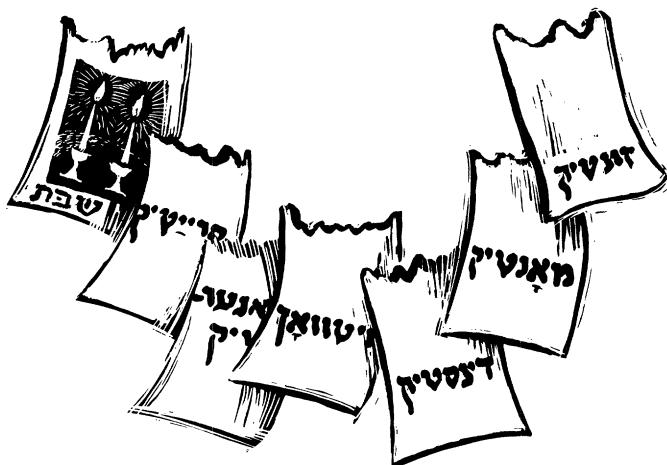
צוווי און צוווי,
צוווי און צוווי,
צוווי און צוווי איז פיר,
קינדר ער קומט,
גיכער ער קומט,
קינדר ער, קומט צו מיר.

איינס און איינס,
איינס און איינס,
איינס און איינס איז צוווי,
קינדר ער קומט,
גיכער ער קומט,
אלע איז א רי.

דעָר טאַטָּע, די מאַמע און אִיד

זעקס פֿים גִּיעָז,
גִּיעָז אֵין אֶ רְיִיּ,
זעקס פֿים גִּיעָז,
צְוֹוִי אָוּן צְוֹוִי אָוּן צְוֹוִי.
אַט גִּיעָז זַי שְׂטִיל,
אַט גִּיעָז זַי גְּדָד,
דָּאָס גִּיעָז מְיֻזָּן טַאַטָּע,
מְיֻזָּן מאַמע אָוּן אִיד.

זיבן גוטען בריידער

דעָר לְעַרְעָרָ לְעַרְנָטָ דִי קִינְדָּעָר דִי טָעָג
פָּוֹן דָּעָר וּוֹאָד.
דעָר לְעַרְעָר פֶּרְעָגְטָ:
— וּוֹאָס אֵיז דָּאָס?

זִיבָּן, זִיבָּן זִינְנָעָן מִיר,
זִיבָּן גוֹטָעָן בְּרִידָעָר.
זִיבָּן, זִיבָּן גִּיְעָן מִיר
אוֹן מִיר קּוֹמָעָן וּוִידָעָר.

די קִינְדָּעָר זָאָגָן:
— דָּאָס זִינְנָעָן זִיבָּן טָעָג,
זִי גִּיְעָן אוֹן זִי קּוֹמָעָן וּוִידָעָר,
זִיבָּן, זִיבָּן זִינְנָעָן זִי,
זִיבָּן גוֹטָעָן בְּרִידָעָר.

דער מאטעה ארבעט פֿינַף טעג

מאטעלע זאגט:

— לערער, מײַן מאטעה ארבעט פֿינַף טעג
פֿינַף טעג פֿוֹן דער וואָד ארבעט ער און צוּווִי
טעג ארבעט ער ניט.

אוֹן גִּטְעָלָע זאגט:

— יִאָ, לערער, צוּווִי טעג אוֹז דער מאטעה
אוֹז דער היַם, צוּווִי טעג ארבעט ער ניט.
פרענט דער לערער:

— מאטעלע, גִּטְעָלָע, וואָס טומט אַיעֵר
מאטעה?

מאטעלע זאגט:

— ער אוֹז אַ לערער.

אוֹן גִּטְעָלָע זאגט:

— ער לערנט קינדער אוֹז אַ שול.
שטייט אוֹיף אַ יִנְגָּלָע, לִיבָּלָע, אוֹז
זאגט:

— אוֹז מײַן מאטעה אוֹז אַ שנְגִידָעָר.

ער ארבעט אוֹיך פֿינַף טעג.

— מײַן מאטעה אוֹז אוֹיך אַ שנְגִידָעָר,
זאגט עטעלע.

דער לערער שרייבט אוֹיכֶן מאוֹל:
מאטעלעס אוֹז גִּטְעָלָעס מאטעה אוֹז אַ
לערער.

לייבעלעס מאטעה אוֹז אַ שנְגִידָעָר.

עטעלעס מאטעה אוֹז אַ שנְגִידָעָר.

וואס טוט א שנידער?

דען לערער פֿרעהט:

— קינדער, וואס טוט א שנידער?

לייבעלע שטייט אויף און זאגט:

— א שנידער נייט קלידער.

אוועטעלע זאגט: — יא, א שנידער נייט קלידער.

דען לערער פֿרעהט:

— מיט וואס נייט א שנידער?

שטייט אויף א יונגעלע און זאגט:

— א שנידער נייט מיט די הענט.

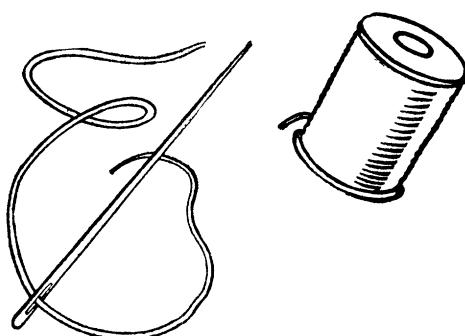
אלע קינדער לאכון.

דען לערער לאכט אויך, ער לאכט און זאגט:

— איז א שנידער נייט, וואס האט ער איז די הענט?

לייבעלע שטייט אויף און זאגט:

— א שנידער נייט מיט א נאדל און א פֿאדים.

צוווי לידער פון א שנידער

דער לערער לערנט די קינדער א ליד פון
א שנידער.

ער שרייבט דאס ליד אויפן טאול און ער
וינגעט.

ער וינגעט איז:

אט איז נוית א שנידער,
אט איז נוית ער דאך,
מייט א נאך און א פאָרַעַם
נוית און נוית א גאנצע וואך.

די קינדער וינגען דאס ליד און זי שרייבן
עם איז די העפֿטן.

לייבעלע שרייבט ניט.
זאגט דער לערער:

— לייבעלע, שרייב אויך דאס ליד.
זאגט לייבעלע:

— לערער, אויך קעו אונדער ליד פון א
שנידער.

זאגט דער לערער:
— לאָמִיר הערן, לייבעלע.
אוון לייבעלע וינגעט:

שנידער, שנידער ארבעט שווער,
מייט א נאך, מייט א שער,
מייט א פאָרַעַם ביין נאכט,
ביז ער האט א קלײַד געמאכט.

דער לערער זאגט: — עס איז א שיין ליד,
לייבעלע, לאָמִיר אויך לערנען דאס ליד.

וואָלַן זִין גַעֲזֶנְט דֵי הַעֲנֵט

דעָר לְעַרְעַר זַאנְט:
- קִינְדַּעַר, לְאַמְּרַעַר נְעַרְנָעַ אַלְיַד פָּוֹן אַרְבָּעַט:

אַרְבָּעַט,
אַרְבָּעַט גָּוֹט!
וּוְעָר עַם אַרְבָּעַט,
דָּעַם אַיְן גָּוֹט!

שְׁטוֹלָן, טִישָׁן,
קְלִיְידַעַר, שִׁיך
דָּאָרְפָּן הַאָבָּן
דוֹ אָוֹן אִיך.

שְׁטוֹלָן, טִישָׁן,
הַיְּזָעָר, וּוְעַנְטָן,
וואָלַן זִין
גַעֲזֶנְט דֵי הַעֲנֵט!

מאָרְגַּן אִיז שְׁבָת

דער לערער שרייבט אויפֿן מאויל:

שְׁבָת קָוְמָעָן נִיט דֵי קִינְדֶּרֶלְאָפִיךְ שְׁוֹל.

ニיטעלע זאגט:

– אַידְךָ האָבָּה לִיב שְׁבָת.

שְׁבָת קָעָן אַידְךָ שְׁלָאָפָן לְעַנְגָּעָר.

אַלְעָן קִינְדֶּרֶלְאָפִיךְ לְאָכְנוּ. דָּעָר לְעַרְעָר זָאנְטָ:

– יְאָ, מאָרְגַּן קָעְנָעָן דֵי קִינְדֶּרֶלְאָפָן
לְעַנְגָּעָר.

זָאנְטָ מְאַטְּעַלְעָן:

– אֹזְךָ דֵי מְאַמְּעָן לְאָזְטָ.

דֵי קִינְדֶּרֶלְאָפִיךְ אָזְנָעָן דָּעָר לְעַרְעָר לְאָכְטָ.

דָּעָר לְעַדְעָר לְעַדְנָט דֵי קִינְדֶּרֶלְאָפִיךְ אַ לִיד
פָּוּ שְׁבָת.

א מעשה פון שבת

מאטעלע זאגט:

— לערער, דערציילט אונדו א מעשה פון
שבת.

זאגן די קינדרער:

— יא, יא, א מעשה פון שבת!

דער לערער זאגט:

— זצט, קינדרער, שטיל, איד דערצייל איניך

א מעשה פון שבת.

הערט, קינדרער.

אוון דער לערער דערציילט א מעשה.

די קינדרער זצט שטיל אוון הערן.

מאטעלע אוון גיטעלע זאגן:

— לערער, עס אייז א שיינע מעשה.

די קינדרער נייען אהיכם.

זוי זאגן: — א גוט-שבט, לערער.

פיינעלע האט א ני קלידעלע

מאטעלע או ניטעלע קומען אהיכם.

— זע, פיינעלע האט א ני קלידעלע —
וואנט ניטעלע.

— יא, אונדזער שוועסטערל פיינעלע האט
אן ני קלידעלע — וואנט מאטעלע.

— דאם איז א ני קלידעלע אויפ שבט —
וואנט די מאמע,

ואל דאם קלידעלע זיין ריין.
פיינעלע וואנט:

— דאם קלידעלע איז שיין,
דאם קלידעלע איז ריין.

דרער טאטע קומט אהיכם. ער נעמט פיינעלען
אויפ די הענט.

די מאמע וואנט:

— קומט צום טיש.

די גאנצע משפחה נויט צום טיש.

שבת אויפֿ דער וועלט

די גאנצע משפה זיצט בעים טיש. פִּינְגָּלֶע
זיצט אויך.

הוינט נויט זי שלאָפּן שפֿעט.
די מאָמע גוט אלעמעו עסן.
אלע עסן חלה,
אלע עסן פֿיש.

דער טאטע פֿרענט:
— ווער קען זונגען אַ שבת-יליד?
מאָטעלע און גיטעלע זאגן:
— מיר קענען אַ שיין ליד פֿון שבת.
זוי זונגען:

שבת, שבת,
וואָל זיין, וואָל זיין שבת!
שבת, שבת,
וואָל זיין, וואָל זיין,
וואָל זיין שבת!

דער טאטע זאגט:
— אַיד קען אָנוֹ אַנדער ליד פֿון שבת.
דער טאטע זונגעט:

שבת, שבת, שבת
וואָל זיין שבת.
שבת, שבת, שבת
וואָל זיין שבת,
שבת, שבת, שבת
וואָל זיין שבת,
שבת, שבת, שבת
וואָל זיין שבת,
אויפֿ דער וועלט!

דען זיידע און די באָבע קומען

עם איז שפת איז דער פֿרַי. די קינדער שלאָפָן.
זוי ניענון הײַנט ניט איז שול, שלאָפָן זוי.
די מאָמע לאָזט ניט שלאָפָן. זיזאנט:
— שטייט אויף, קינדער, עס איז שוין שפֿעט.
די קינדער הערוּ ניט. זוי שלאָפָן.
זאנט די מאָמע ווֹידער:
— עס איז שוין צען אַ זיינער. שטייט אויף!
די קינדער שלאָפָן. זוי הערוּ ניט.
זאנט די מאָמע:
— שטייט אויף, קינדער! שטייט אויף ניכער,
דען זיידע קומט! די באָבע קומט!
די קינדער שטייען אויף גיד. זוי טאנצָן,
זוי שפְּרִינְגָן.
אוֹן זוי זונגען:

די באָבע קומט, דער זיידע קומט!
די באָבע און דער זיידע.
אלע שבת אַין דער פֿרַי
קומען צו אונדו בײַדער.

א

וואָם מאַכְסְטּוֹ, זִיְדָעַ? וואָם מאַכְסְטּוֹ, באָפָעַ?

דעָר זִיְדָעַ אָוָן דֵי באָפָעַ קָוְמָעָן.
די קִינְדָעָר זִיְנָעָן פֶּרְיְילָעָר.
זַיְהָאָבוֹ לִיבָּ דָעָם זִיְהָן, זַיְהָאָבוֹ
לִיבָּ דֵי באָפָעַ.
מָאַטְעַלְעַ פֶּרְעָגָטָ:

— וּוֹאָם מאַכְסְטּוֹ, זִיְדָעַ?
אוֹן נִיטְעַלְעַ פֶּרְעָגָטָ:

— וּוֹאָם מאַכְסְטּוֹ, באָפָעַ?
דעָר זִיְדָעַ נֻעֲמָטָ פִּיגְעַלְעָן אוֹיָף דֵי הָעַנְתָּ
אוֹן עָרָ זָגָטָ:

— גָוָם, קִינְדָעָר, אָ דָאָנָקָ.

אוֹן דֵי באָפָעַ זָגָטָ:

— אַיךְ הָאָבָ פֶּאָר אַיךְ גָוָטָעָ זָאָכוֹ, קִינְדָעָר.
זָגָטָ דֵי קִינְדָעָר:

— אָ דָאָנָקָ, באָפָעַ, אָ דָאָנָקָ!

דעָר זִיְדָעַ שְׁפִילְטָ זַיְדָ מִיטָּ דֵי קִינְדָעָר.
נָאָרָ דָעָם זָגָטָ דָעָר זִיְדָעַ:

— לְאָמִיר הָעָרָן וּוֹאָם אַיר לְעַרְנָטָ אַין דָעָר
יִידְיִישָׁעָר שָׁוֹלָ.

— גָוָטָ. — זָגָטָ מָאַטְעַלְעַ אָוָן נִיטְעַלְעַ.
זַיְ לְיִיעָנָעַ פָּוָן בּוֹדָ אָוָן זַיְ וּנְגָעַן לִידָעָר.

לאmir דעם זיידן באנריםן

די קינדער זונגען אַ לֵיד פָאָר דעם זיידן אוֹן
פָאָר דער באָבען:

לאmir דעם זיידן באנריםן,

לאmir די באָבע באנריםן.

לאmir, לאmir, לאmir, לאmir,

לאmir, לאmir, לאmir, לאmir,

לאmir זיידן באנריםן.

דער זיידע שמייכלט.

די באָבע שמייכלט אוֹן זי זונגעט:

לאמָיר די קִינְדָּעַר באָנְרִיםָן,

לאמָיר די קִינְדָּעַר באָנְרִיםָן.

לאמָיר, לאמָיר, לאמָיר, לאמָיר,

לאמָיר, לאמָיר, לאמָיר, לאמָיר,

לאמָיר די קִינְדָּעַר באָנְרִיםָן.

די קִינְדָּעַר זונגען. אלע זונגען פֶּרְיִילָעַד.

פִּינְגָּלָע זָאנְט:

— לאמָיר עֲסָנוּ די גוֹטָע זָאנְט!

די באָבע נִיט די קִינְדָּעַר די גוֹטָע זָאנְט.

זָוי זָאנְט:

— עַם אַיז זַיְעַר גוֹט, באָבע, אַ דָּאנְק, אַ דָּאנְק!

מאָרְגַּן אִיז חַנּוּפָה

דער זיידע פֿרַעֲגַט: –
– קִינְדָּעֶר, וּוֹאָס אִיז מאָרְגַּן?
פֿיַּינְגָּלְעַ שְׂרֵיַּט אַויִּס:
– מאָרְגַּן אִיז זָונְטִיךְ.
זָאנְטַּ מַאְטָעַלְעַ: –
– מאָרְגַּן אִיז זָונְטִיךְ אוֹז מאָרְגַּן אִיז חַנּוּפָה!
– וּוֹפְּלַ טַעַנְגַּ אִיז חַנּוּפָה? – פֿרַעֲגַט דָּעַר זַיְדָע.
שְׂרֵיַּט אַויִּס נִטְעַלְעַ: –
– חַנּוּפָה אִיז אַכְּטַ טַעַנְגַּ!
אוֹז מַאְטָעַלְעַ זָאנְטַּ: –
– מִיר לְעַרְנֵנוּ אַיז שָׁוֵּל די מַעַשָּׂה פָּוּן חַנּוּפָה.
דָּעַר לְעַרְעַר הַאָט אָונְדוּ דָּעַרְצִיְּלַט די מַעַשָּׂה.
אוֹז נִטְעַלְעַ זָאנְטַּ: –
– מִיר קָעַנְנֵנוּ די מַעַשָּׂה פָּוּן חַנּוּפָה אוֹז
מִיר קָעַנְנֵנוּ זָנְגַּנוּ אַחֲנּוּפָה-לִידַ.
– זָנְגַּט, קִינְדָּעֶר, דָּאָס חַנּוּפָה-לִידַ –
זָאנְטַּ די באָבע. די קִינְדָּעֶר זָנְגַּעַן.

איך בין אַ קלײַינער דריידל

מאטעלע, נטעלע אוּן פֿיגעלע זונגען:

איך בין אַ קלײַינער דריידל,
געמאכט בין איך פֿון בלֵין,
לאָמִיר אלָע טאנצָן
אין דריידל איינֶם, צוֹויִי, דריִין.

דרײַידל, דריידל, דריידל,
געמאכט בין איך פֿון בלֵין,
לאָמִיר אלָע טאנצָן
אַ דריידל, איינֶם, צוֹויִי, דריִין.

די קינדער זונגען דאס לֵיד.
זוי נעמען זיך פֿאָר די הענט
און זוי טאנצָן.

זוי טאנצָן אַ דריידל-טאנצָן.
אלָע זונגען פֿרײַילד.

דעָר זוֹדעָן זאנט: – קינדער, איך האָט אַ גוֹטָן
לערער.

און די באָבע זאנט:

– גוֹטָן קינדער האָבוֹן אלָע מאָל
אַ גוֹטָן לערער.

דעָר מאָטוֹן זאנט:

– וועָן באָבע-זִידָע זונגען דָא, זונגען די
קינדער אלָע מאָל גוֹטָן.
אלָע לאָבָן.

די מאָמע קומט אַרְבֵּין אָוּן זיך זאנט:

– לאָמִיר אלָע נִיּוֹן עַסְנוּ. דאס עַסְנוּ אַיז אוֹפָן
טִישׁ.

דעָר עַרְשֶׁטֶעֶר טַאגּ חַנוּפָה

עם איז זונטיך.
היענט איז דער ערשותער טאג חנופה.
ניטעלע מאכט אליען א ליד פוּן חנופה.
די זאנט:

היענט איז חנופה
אוֹפֵר דָּרָר וּוּלְמָטָר,
לאָמִיר גַּיְן
נאָך חַנוּפָה-גַּעַלְתָּ.

פֿײַגְעַלְעַ שְׂרִיכַת:
לאָמִיר גַּיְן! לאָמִיר גַּיְן נאָך חַנוּפָה-גַּעַלְתָּ!
די גַּאנְצָע מְשִׁפְחָה נִיְּט צָו דָּרָר בָּאָבָּעָו אָו
זַיְהָן.

דָּרָר זַיְדָע עַפְנַט די טִיר אָוֹן זַאנְט:
— גַּוְטִיּוֹסִ-טָּובָן, קִינְדָּעֶר!
די קִינְדָּעֶר עַנְטַפְּעָרָן:
— גַּוְטִיּוֹסִ-טָּובָן, זַיְדָע!
— גַּוְטִיּוֹסִ-טָּובָן, בָּאָבָּע!
דָּרָר זַיְדָע צִינְדַּט אָו די חַנוּפָה-לְלִיכְתָּ.
זַאנְט דָּרָר טָאַטָּע:
— לאָמִיר אַלְעַ זַיְנְגָעַן חַנוּפָה-לְיִדְעָר.
די גַּאנְצָע מְשִׁפְחָה זַיְנְגָט חַנוּפָה-לְיִדְעָר.

די באָבע האָט געמאָכט לאָטְקעַם

אין הויז איז וואָרְעָם. אין הויז איז גוט.
עם איז יומֶטֶב. זאגט די באָבע:
— אִיד האָט געמאָכט לאָטְקעַם.

שְׁרֵינְעַן די קִינְדָּעָר:

— לאָמִיר עַסְנוּ לאָטְקעַם!

פִּינְגָּלָע שְׁרֵינְטָה:

— אִיד ווֹיל צְעַן לאָטְקעַם!
אַלְעַ לְאָבוֹן.

נִיטָּלָע זָאגְטָה:

— אֲכַלְיָו מִידָּלָע קָעוּ נִיט עַסְנוּ קִיּוֹ צְעַן
לאָטְקעַם.

זָאגְטָה די באָבע:

— עַסְטָה, קִינְדָּעָר, עַסְטָה גַּעֲזָונְטָה, עַסְטָה ווַיְפָל
אַיר קָעַנְטָה.

די גַּאנְצָע מִשְׁפָּחָה עַסְטָה די לאָטְקעַם.

די קִינְדָּעָר זָאגְנוּ:

— באָבע, די לאָטְקעַם זַיְנְעַן גוט.

— אֲדָאנְקָה, אֲדָאנְקָה!

דער זיידע גיט חנופה-געלט

גיטעלע זאגט:

- זיידע, איד האפ אליין געמאכט א חנופה-לייד.

- אליין געמאכט? – פֿרעהט דער זיידע.

- יא, – ענטפֿערט גיטעלע,
אליין געמאכט אוז לייד:

הינט איז חנופה אויף דער וועלט,
לאmir גין נאך חנופה-געלט.

דער זיידע שמייכלט און זאגט:

- יא, יא, הינט באקומט איר חנופה-געלט.
אלע קונדער באקומווען הינט חנופה-געלט.

דער זיידע גיט גיטעלען חנופה-געלט,

דער זיידע גיט מאטעלען חנופה-געלט.

פֿיגעלע שרייט:

- מיר אויך! מיר אויך, זיידע!

דער זיידע געמת פֿיגעלען אויף די הענט און
ער זאגט:

- נא דיר חנופה-געלט, מײַז טײַער מײַדעלא.

אלע ווינען פֿרײַלעדר.

עם איז יומְטָב אין הויז.

דער חנופה-יוסטוב אין שול

עם איז דער אכטער טאג חנופה.
אין שול איז היינט א גרויסער יומס-טוב.
די קינדר ער האבן א חנופה-שפיל.
עם קומען אלע טאטעם און מאמעם,
אלע באבעם און זידעט.
אלע זיצן שטיל.

דער לערער באגריסט אלעמען:
— גוט-יוסטוב איד אלעמען! היינט איז
בי אונדו א גרויסער יומס-טוב. די קינדר ער
וועלן זינגען, שפילן און דערציזלן די מעשה
פֿוֹן חנופה.
די קינדר ער זינגען. זיי זינגען דאס לֵיד פֿוֹן
דרײידל.

זיי זינגען א לֵיד פֿוֹן אכט ליכטעלער,
און זיי זינגען א לֵיד פֿוֹן לאטקעט. די קינדר ער
שפילן די מעשה פֿוֹן חנופה. זיי צינדו און אכט
לייכטעלער און אלע זינגען:

חנופה, אוּן חנופה,
א יומס-טוב א שיינער ...

דעָר עַרְשֶׁטֶעֶר שְׁנִי

אלע ניעז אהיים פון של. אלע ניעז פון
דעָר חנופהישפֿיל.

עם ניעז די קינדער. עם ניעז די טאטעם.
די מאמעם. עם ניעז די באבעס און זידעם.
אלע רידזן פון דער שיינער שפֿיל.

לייבעלע שרייט ארים:

— מאטעלע, גיטעלע, קינדער! זעט אַ שניַי!
אלע קוּקָן. זי זען: עם נוּיט אַ שניַי.
אַ שיינער ווַיסֶּעֶר שְׁנִי.

— דער ערְשֶׁטֶעֶר שְׁנִי! דער ערְשֶׁטֶעֶר
שְׁנִי! — שרייעז די קינדער.

אלע זינגע פֿרְיַלְעַד. פֿיגַעַלְעַ שְׁפִילְט זִיד
מייט דעם שניַי. זי נעמט שניַי אַז די הענט.
זאגט די מאמע:

— פֿיגַעַלְעַ, שְׁפִילְט זִיד נוּיט מייט דעם שניַי.
עם איז קָלְטַ.

פֿיגַעַלְעַ הערט נוּט. זי שְׁפִילְט זִיד מייט
דעם שניַי אַז זי שרייט:

— שניַי, שניַי, ניכער גַּי!

אוֹן גיטעלע זאגט:

שניַי, שניַי,
ニיכער גַּי,
ニיכער גַּי
אוֹן אונדוֹ דערפֿרי.

פֵּינְגָּעַלְעַ אִיז נִיט גַּעֲזֹנֶט

עם איז אין דער פֿרַי. מאטעלע שטיעט אויף און גיטעלע שטיעט אויף. פֵּינְגָּעַלְעַ ליגט. זאגן די קינדער:

— פֵּינְגָּעַלְעַ, עם איז שוין אכט א זיגער, שטיע אויף!

פֵּינְגָּעַלְעַ ליגט און ענטפֿערט ניט. קומט די מאמע. זי זעט פֵּינְגָּעַלְעַ ליגט איז בעט. פֿרַעַנט זי:

— וואס איז, פֵּינְגָּעַלְעַ?

זאגט פֵּינְגָּעַלְעַ זיינער שטיל:

— דאס קעפֿעלָע טומט מיר וויא. די מאמע ליינט די האנט אויף פֵּינְגָּעַלְעַם קעפֿעלָע און זאגט:

— יא, דאס קעפֿעלָע איז וואראען. דאס מיידעלע איז ניט געזונט.

די קינדער ניעזען איז של און זי זאגן:

— א גוטז-טאָג, מאמע!

אוון צו פֵּינְגָּעַלְעַז זאגן זי:

— זי געזונט, שוערטערל. א גוטז-טאָג!

זאגט די מאמע:

— נײַט געזונט, קינדער. שפֿילט זיך ניט מיט דעם שניי. עם איז קאלט.

דער דאקטער קומט

עם קומט דער דאקטער.

ער קוקט אויף

פיינגעלאן און ער זאגט:

— וואס איז מיט דיר, מיידעלע?

די מאמע ענטפערט:

— דאס קעפעלע טוט איר וויי.

דער דאקטער קוקט ארייז איז פייןיעלאם

האלדו. ער קוקט און זאגט:

— דער האルド איז א ביסל רוית. זי וועט

ליינ איז בעט צויזידריי טעג

און זי וועט ווידער זיז געזונט.

ער ניט פייןיעלאן א מעדייצין.

— איד האב ניט ליב קיזן מעדייצין, — זאגט

פיינגעלאן.

— און איד האב ניט ליב איז א מיידעלע

אייז ניט געזונט — שמייכלט די מאמע.

— נא די מעדייצין, פייןיעלאן, עם איז גוט

פאר דיר.

זאגט פייןיעלאן:

— איד וועל צילן בין צען.

פיינגעלאן צילט:

— איינס, צויזי, דריין, פיר, פינה, זעקס,

זיבן, אכט, ניז און צען.

אונ זי נעמט די מעדייצין. די מאמע

קוקט און זאגט:

— א געזונט איז דיזן קעפעלען, פייןיעלאן.

אִיד ווַיֵּלְךָ הַעֲלֵפָן, מַאֲמָע

די קינדער קומען פֿוֹן שׂוֹל אָוֹן זַיִ פֶּרֶעֲגָן:

— מאַמע, ווָאַס מַאֲכָט פֵּינְגָּלְעָ?

זַאֲגַט דִּי מַאֲמָע:

— בעסער, קינדער, זַי שְׁלָאָפָט. זַיִיט שְׁטִיל.

די קינדער רַיְהָן זַיִיט שְׁטִיל. נַטְעַלְעָ פֶּרֶעֲגָט:

— מאַמע, קָעוֹן אִיד דִּיר הַעֲלֵפָן?

אוֹן מַאֲטַעַלְעָ זַאֲגַט:

— אִיד ווַיֵּלְךָ אוֹיד הַעֲלֵפָן, מַאֲמָע.

זַאֲגַט דִּי מַאֲמָע:

— גַּוט, קינדער, אַיר קענט מִיר הַעֲלֵפָן.

זַי נַיְט מַאֲטַעַלְעָנוּ גַּעַלְתָּ אָוֹן זַי זַאֲגַט:

— מַאֲטַעַלְעָ, נַיְטְפָּן בְּרוּיט.

אוֹן צַו נַיְטַעַלְעָנוּ זַאֲגַט דִּי מַאֲמָע:

— נַיְטַעַלְעָ, קָוָם אוֹן הַעֲלֵפָן מִיר ווָאַשְׁן דִּי
טַעַלְעָר.

מַאֲטַעַלְעָ נַעֲמַט דָּאָס גַּעַלְתָּ אוֹן עַר נַיְטְפָּן
בְּרוּיט.

נַיְטַעַלְעָ הַעֲלֵפָט ווָאַשְׁן דִּי טַעַלְעָר.

זַי ווָאַשְׁטָט אָוֹן זַי זַיְנְגָט שְׁטִיל אַ לִיד.

עַם אָיו אַ לִיד פֿוֹן אַ מִידְעַלְעָ ווָאַס הַעֲלֵפָט
אַיר מַאֲמָע.

די מַאֲמָע שְׁמִיכְלָט אָוֹן זַי זַאֲגַט:

— עַם אָיו אַ שִׁין לִיד, נַיְטַעַלְעָ. זַיְנְגָט עַם ווּידָעָר,
נַיְטַעַלְעָ.

אלע מאנטיך וואשט דיך מאמע

ניטעלע זונגעט:

אלע מאנטיך וואשט מײַן מאמע,
העלָף אִיךְ מַאֲמָנוּ וַוָּשָׁן.
אטּ אָזֶן, אָטּ אָזֶן,
העלָף אִיךְ מַאֲמָנוּ וַוָּשָׁן.

אלע דַּינְסְטִיךְ פְּרָעֵסְטִיךְ מַײַן מאמע,
העלָף אִיךְ מַאֲמָנוּ פְּרָעֵסְטִיךְ.
אטּ אָזֶן, אָטּ אָזֶן,
העלָף אִיךְ מַאֲמָנוּ פְּרָעֵסְטִיךְ.

אלע מַיְתוֹאָךְ נִיְּתַ מַײַן מאמע,
העלָף אִיךְ מַאֲמָנוּ נִיְּעָן.
אטּ אָזֶן, אָטּ אָזֶן,
העלָף אִיךְ מַאֲמָנוּ נִיְּעָן.

אלע דָּאנְדְּרִישְׂטִיךְ קְוִיְּפְּטִיךְ מַײַן מאמע,
העלָף אִיךְ מַאֲמָנוּ קְוִיְּפָן.
אטּ אָזֶן, אָטּ אָזֶן,
העלָף אִיךְ מַאֲמָנוּ קְוִיְּפָן.

אלע פְּרִיְּטִיךְ רַאְמְתִיךְ מַײַן מאמע,
העלָף אִיךְ מַאֲמָנוּ רַאְמְעָן.
אטּ אָזֶן, אָטּ אָזֶן,
העלָף אִיךְ מַאֲמָנוּ רַאְמְעָן.

אלע שְׁבַתְּ רֹותְ מַײַן מאמע,
העלָף אִיךְ מַאֲמָנוּ רֹועָן.
אטּ אָזֶן, אָטּ אָזֶן,
העלָף אִיךְ מַאֲמָנוּ רֹועָן.

דער מאטע קומט אהיים

דער מאטע קומט אהיים פֿוֹן דער ארבעט.
ער פֶּרְעָגַט:

— וואס מאכט פִּינְגָּלְעַ?

די מאמע ענטפֶּערט:

— בעסער, זי נעמת די מעדייצין
וויי א גוט מידעלע.

— וואס זאגט דער דאקטער? —
פֶּרְעָגַט דער מאטע.

— דער דאקטער זאגט אָז דער האלדו
אייז א ביסל רויט.

זי וועט ליגנ איז בעט א צוויידריי טען
אוון זי וועט ווידער זיין געזונט —
זאגט די מאמע.

— אוון וואס מאכו די קוינדר? — פֶּרְעָגַט דער
מאטע מאטעלען אוון גיטעלען אוון ער
שמייכלאט.

זאגט מאטעלע: — מיר העלפּוֹן דער מאמען.
אוון גיטעלע זאגט: — איר האפּ ווידער אליאין
געמאכט אָז לֵיד.

— לאמיר הערן — זאגט דער מאטע.
אוון גיטעלע זאגט:

פִּינְגָּלְעַ איז ניט געזונט, שאַשָּׁא,

דער מאטע — שטיל, שטיל די מא,

וויי נייען אלע מאָל צום בעט

אוון ניבּן איר קעפּעלע אָגְלָעַט.

וויי געזונט,

וויי געזונט!

מאטעלע וווערט אכט יאר

הינט איז מאטעלעם געבורטסטען.

מאטעלע וווערט אכט יאר.

או מאטעלע שטייט אוית, זאנט די מאמע:

– אָ פְּרִילַעכְעֶר גַּעֲבָרְטַסְטָאָגְן!

אוֹ אַלְעַ שְׂרֵיְעַן אָוִים:

– אָ פְּרִילַעכְעֶר גַּעֲבָרְטַסְטָאָגְן, מַאֲטַעַלָּע!

די מאמע זאנט: – מאטעלע, מיר מאכנו שבת

אָ יוֹסְטּוֹב.

דו קענסט בעטן די פְּרִינְד צו קומען.

– אוֹ ווּעָר נָאָד קּוֹמֶט צו מאטעלעם
געבורטסטען? – פְּרָעָגְטַ דָּעַר טָאַטָּע אוֹן עָר
שְׁמִיכְלָת.

– ווּעָר? – פְּרָעָגְטַ דָּי קִינְדָּעָר.

– ווּעָר נָאָד קּוֹמֶט?

דָּעַר טָאַטָּע שְׁמִיכְלָת אוֹן עָר זָאנְט:

– דָּעַר פְּעַטְעָר מֶלֶךְ קּוֹמֶט.

אלע וווערז פְּרִילְעַד. פִּיגְעַלְעַ שְׁפְּרִינְגְּטַ פָּוּ
בעט. זַי אַיז שְׂוִין גַּעֲזָוָנְטַ. זַי שְׂרֵיְעַט:

– דָּעַר פְּעַטְעָר מֶלֶךְ, דָּעַר פְּעַטְעָר מֶלֶךְ!

אוֹ נִטְעַלָּע זָאנְט: – עַם ווּעַט שְׂוִין זַיְן
פְּרִילְעַד.

די קִינְדָּעָר נִיְעַז אַוּעָק אַיז שָׁוֹל אוֹן זַי וַיְנַנְּעַז
זַיְעַר פְּרִילְעַד.

זַיְיַנְּעַז פְּרִילְעַד: שְׁבָת ווּעַט זַיְן אָיוֹסְטּוֹב
פְּאָר מַאֲטַעַלָּעַן.

אוֹ זַי וַיְנַנְּעַז פְּרִילְעַד: עַם קּוֹמֶט דָּעַר גַּעֲטָעָר
פְּעַטְעָר מֶלֶךְ.

מאטעלעム געבורטסטען

עם איז שבת. מאטעלעם אלע פֿרײַינְד זוינען געקומען צו זיין געבורטסטען. אלע עסן גוטע זאכּו און זוינגען פֿרײַילעבע לִידָעֶר.

די קינדר ער זוינגען א שיין יידיש ליד:

צו דִּין גַּעֲבּוֹרְטְּסָטָן,
צו דִּין יוֹמָ-טּוֹב הַיּוֹנָתָן
זַיְינְגַּן גַּעֲקּוֹמָן
אלָעַ דִּינְגַּן גַּוטָּע פֿרײַינְד.

עם עפָּנְט זיךְ די טִיר אָוּן עַמְּ קַומְטַ אַרְיֵּז
דָּעַר פֿעַטְעָר מַלְדָּ.

— גוֹטְיָסְ-טּוֹבְּ! — זַאנְטַ פֿרײַילָעֶד דָּעַר
פֿעַטְעָר מַלְדָּ.

אוּן אלָעַ קִינְדָּעֶר שְׁרִיבְּעָן:
— גוֹטְיָסְ-טּוֹבְּ, פֿעַטְעָר מַלְדָּ!

זַיְינְגַּן אָוּן וּוֹעַן פֿעַטְעָר מַלְדָּ קַומְטַ, וּוּעַט
זַיְינְגַּן פֿרײַילָעֶד אִזְהָוִז. דָּעַר פֿעַטְעָר מַלְדָּ קָעָן
מַאְכּוֹן שִׁינְגָּעַ קוֹנְצָן. עַר קָעָן זוינגען פֿרײַילָעֶבָּע
לִידָעֶר. עַר קָעָן דָּעַרְצִיּוֹן שִׁינְגָּעַ מעַשְׂוֹת.
עַר קָעָן רִיחָן אִזְנָאָמָּעָן.

דָּעַר פֿעַטְעָר מַלְדָּ זַאנְטַ:

— עַמְּ אִזְזַוְּ שְׂטִילְ, קִינְדָּעֶר. עַמְּ אִזְזַהְיֵּנְטָן
אַ פֿרײַילָעֶבָּעֶר טָאגְ. מאטעלע וּוּעַרט אַכְטָמָּאָר. לְאָמִיר אלָעַ זוינגען.

דער פֿעטער מלך מאכט קונצן

דער פֿעטער מלך זונגעט:

— לאָמִיר מאַטעלען באָנְגִּיסֶּן...

אוֹן אלע קינדער העלָפָן:

לאָמִיר מאַטעלען באָנְגִּיסֶּן,
לאָמִיר, לאָמִיר, לאָמִיר, לאָמִיר,
לאָמִיר, לאָמִיר, לאָמִיר, לאָמִיר,
לאָמִיר מאַטעלען באָנְגִּיסֶּן.

נאָר דעם פֿרְעָגֵט דער פֿעטער מלך:
— ווּעַר ווּיל זעַן קונצן?

שרְׁיִיעּוֹ די קינדער:

— אלע! אלע ווּילָן זעַן קונצן!

וְאַגְּט דער פֿעטער מלך:

— גוֹט, קינדער, זִיכְּתָּאַל שְׂטִיל אוֹז קוֹקֶט
מיַט בִּידְעָ אָוִינְגָן.

ער נעמֶט אַ פֿעַנִּי אוֹז לִיגְט עַם אוֹיֶף זַיְן
הָאַנְט. ער ווּיזַט אוֹיֶף דעם גַּעַלְט

אוֹז ער פֿרְעָגֵט:

— עַם אַיז דָא?

שרְׁיִיעּוֹ די קינדער:

— יָא, עַם אַיז דָא!

צִילְט דער פֿעטער מלך שְׂטִיל:

איַינְס אַיז גוֹט,

צְוֹוִי אַיז פְּנִין,

וְאַל די פֿעַנִּי

מעַר נִיט זַיְן.

די קינדער קוֹכוֹן אוֹיֶף דעם פֿעטער מלכֶם
הָאַנְט: יָא, די פֿעַנִּי אַיז מעַר נִיטָא.

לאבן די קינדרער אוו זוי בעטן:
— זאל די פעני ווידער זיין!
זאנט דער פֿעטער מלך:
— גוט, קינדרער, קוקט אלע אויף מײַן
האנט, קוקט מיט בײַדער אויגן.

איינס אוו גוט,
צווויי אוו פֿיין,
וואָל די פעני
וoidער זיין!

אוו די פעני אוו ווידער דא אוין פֿעטער
מלכטס האנט.
— נאָר אָ קוּנִץ! נאָר אָ קוּנִץ! — שרייען
די קינדרער.
אוו דער פֿעטער מלך מאָכט נאָר קוּנִץ.
די קינדרער לאָבן. די קינדרער זייןעו פֿריילעֶד.
זוי ווילֵן נאָר אוו נאָר קוּנִץ.

א שפיל אין גראמען

דעָר פֿעטער מלך שפֿילט מיט די קינדרער
א נײַע שפֿיל: א שפֿיל אין גראמען.

דעָר פֿעטער מלך זאגט:
- קינדרער, זיצט אלע שיין או שטיל,
מיר הייבּוֹן אוֹן די גראמער-שפֿיל.

די קינדרער זיצן שטיל. דער פֿעטער מלך
זאגט:

- אִיךְ גַּי.

זאגט ניטעלַע:

- אוֹן אַיךְ שְׁטֵיין.

אוֹן לִיבּעַלַּע זאגט:

- אַיז אַ רַּי.

סערעלַע צִילַּט: - אַיִינֶם אוֹן צָוַויִּי.

זאגט מאָטעלַע: - עַס פֿאַלַּט אַ שְׁנִי.

פייגעעלַע שפֿילט אַיךְ. זאגט זַי:

- אוֹן מִינֵּן קַעֲפַעַלַּע טוֹט מִיר וּוַיִּ.

לאָכוֹן אלע. דער פֿעטער מלך לאָכְט אַיךְ.

ער זאגט:

- מִיר זִיכְּן אלע בְּנִים פִּיש.

זאגט ניטעלַע:

- אוֹן מִיר עַס חַלָּה מִיט פִּיש.

לאָכְט דער פֿעטער מלך:

- אִיךְ קָעָן שִׁינְעָן לִידְעָר.

שרִׁיכְתַּמְּט מאָטעלַע:

- מִיר זִינְעָן אלע ברִידְעָר.

אוֹן דער פֿעטער מלך זאגט:

- אִיךְ קָעָן אַ לִיד „מִיר זִינְעָן אלע ברִידְעָר“.

עם איז זיינער אַ שיין לִיד,
נָאָר אַיד זֵוֶיט שְׂוִין מִיד.
— זונגעט דָּאָס לִיד, זונגעט דָּאָס לִיד, מִיר זַיְנְגַען
זֵוֶיט מִיד — בְּעַטּוֹן דַּי קִינְדָּעָר.
דָּעָר פָּעַטָּעָר מַלְךָ זונגעט אָוֹן דַּי קִינְדָּעָר הַעֲלָפָן
זַיְנְגַעַן :

אוֹן מִיר זַיְנְגַעַן אַלְעַ בְּרִידָעָר,
אוֹי, אוֹי, אַלְעַ בְּרִידָעָר.
אוֹן מִיר זַיְנְגַעַן שִׁינְגַע לִידָעָר,
אוֹי, אוֹי, אוֹי.

אוֹן מִיר הַאלְּטָן זְדַקְּ אִינְאיִינָּעָם,
אוֹי, אוֹי, זְדַקְּ אִינְאיִינָּעָם
אוֹן מִיר הַאלְּטָן זְדַקְּ אִינְאיִינָּעָם,
אוֹי, אוֹי, אוֹי.

טְרָאָ-לָאָ-לָא, טְרָאָ-לָאָ-לָא.

רַעַטְעַנְיִישָׁן

נָאָר דָּעָר שְׁפִיל אַיִן נְרָאָמְעָן, זַאְגַט מַאְטָעָלָעָ:
— פָּעַטָּעָר מַלְךָ, פְּרָעָג אָונְדוֹ רַעַטְעַנְיִישָׁן.
אַיךְ הַאָבָּלְבָּל צָו הָעָרָן דִּינְגַע רַעַטְעַנְיִישָׁן.
זַאְגַט דָּעָר פָּעַטָּעָר מַלְךָ:
— גּוֹטָם, קִינְדָּעָר, הָעָרָט אָוֹן עַנְטַפְּעָרָט:
    וּוְעָר בֵּין אַיךְ ?
    אַיךְ הַאָבָּלְבָּל פִּים, נָאָר אַיךְ קָעוֹ נִיטְגִּינָּן.
— דָּאָס אַיִן אַטְיִיש — שְׁרִיבִיט אָוִים מַאְטָעָלָעָ.
    אַטְיִיש הַאָטָט פִּים אָוֹן עָרְבָּעָן קָעוֹ נִיטְגִּינָּן.
    זַאְגַט דָּעָר פָּעַטָּעָר מַלְךָ:
— אַמְתָה, אַטְיִיש הַאָטָט פִּים אָוֹן עָרְבָּעָן קָעוֹ
    נִיטְגִּינָּן. אוֹן וּוְעָר בֵּין אַיךְ אִיצְטָ ?

איך האָפַט נִיט קִיּוֹן פִּים
און איך נִי,
איך האָפַט נִיט קִיּוֹן מְוֵיל,
און איך צִיל...

- דָּאָס אַיז אַ זַּיְגָעֶר! – זַאנְט לַיְבָעֶלְעַ.
- אַ זַּיְגָעֶר הָאָט נִיט קִיּוֹן פִּים אוֹן עָרְ קָעָזְנִין.
עָרְ הָאָט נִיט קִיּוֹן מְוֵיל אוֹן עָרְ
קָעָזְ צִילָּן.
- אַמְתָּה, – שְׁמִיכְלָט דָּעָר פָּעַטָּעָר מְלָד.
- אוֹן וּוָעָר בֵּין אַיד אַיצְטָמָ!

איך נִי אַונְ אַיךְ נִי
און אַיךְ שְׁטִיבָא אַוְהָ אָן אַרְטָם.

- דָּאָס אַיז אַוְדָ אַ זַּיְגָעֶר! – שְׁרִיעָט גִּטְעָלְעַ.
- אַ זַּיְגָעֶר גִּיטָּט אַונְ גִּיטָּט אוֹן עָרְ שְׁטִיבָא אַוְהָ
און אַרְטָם.

אַ שִׁינְעַ מַתָּנה

- נָאָכוֹ שְׁפִילָן זַאנְט דָּעָר פָּעַטָּעָר מְלָד:
– מְאָטָעֶלְעַ, אַיךְ האָפַט פָּאָר דִּיר אַ מַתָּנה.
עָרְ נִיטָּט אַרוֹויָּס אוֹן עָרְ קָוְמָט בָּאָלְדָ אַרְיָין.
אוֹן הָאָטָט הָאָט עָרְ אַ שִׁין, רְוִיטָלְעֶלְעַ.
- אַ שְׁלִיטָעֶלְעַ! אַ שְׁלִיטָעֶלְעַ! – שְׁרִיעָן דִּי
קִינְדָּעָר.
- דָּאָס שְׁלִיטָעֶלְעַ אַיז זַיְעָר שִׁין, – זַאנְט
מְאָטָעֶלְעַ. – אַ דָּאָנְקָ, פָּעַטָּעָר מְלָד.
- דָּאָס שְׁלִיטָעֶלְעַ אַיז גְּרוּויָם, – זַאנְט דִּי מְאָמָעָ.
עַמְּ קָעָזְ אַוְיד זַיְיָ נּוֹטָ פָּאָר גִּטְעָלְעַ אוֹן
פִּיגְגָּעֶלְעַ.
- אַמְתָּה, – זַאנְט דָּעָר פָּעַטָּעָר מְלָד,

- דאס שליטעלע איז גוט פֿאָר אלע דריינ.
שריעז די קינדרער:
- מיר האבן אויך מהטנות פֿאָר מאטעלען.
אוון זי ניבן מאטעלען די מהטנות.
מאטעלע פְּרײַט זיך אוון ער זאגט:
- אָ דאנק, לִיבָּלָע. אָ דאנק, בערעלע.
אָ דאנק, בערעלע, אָ דאנק אַינְדָּלָעמען.
עם ווערט שפֿעט. די קינדרער נײַען אהיכים.
די קינדרער זאגן:
- עם איז געווען אָ פְּרײַלְעַבָּעֶר
געבורטסטאָג.
- אָ גוּטָע נאכט!
- אָ גוּטָע נאכט!

אָ זֹ אַין הָרֵז

בעינאכט, נאכז עסן, זאגט מאטעלע:
— פְּעַטְעַר מלך, דער צויל אונדו אָ מעשה
פֿאָרָן שלאָפָּן נײַין.

דעָר פֿעטער מלך קוקט אויף דער מאמען אוּז
ער קוּקַט אוֹיְפַן טַאַטֶן. די מאמע שמייכַלְט,
דעָר טַאַטֶע שמייכַלְט אוּז.

זאגט דער פֿעטער מלך:

– גוּט, קינדער, לייגט זיך איז די בעטן
אוּז אִיד קומ בָּאלְד אַרְבֵּין צוֹ אִיד.
די קוּנְדַּעַר ווֹאַשְׁוֹן זיך נִיד אוּז זַיְלִינְג זיך
איַז די בעטן.

דעָר פֿעטער מלך קומט אַרְבֵּין צוֹ זַיְלִינְג
ער פֿרְעָגְט:

– קינדער, ווֹילְט אַיר אַיצְט נִיּוֹן מִיט מִיר
איַז זַו?

לאָכוֹ די קינדער:

– עַם איַז ווַיְנְטַעַר, פֿעטער מלך, אוּז עַם
איַז שְׁפָעַט בְּיַינְאַכְט.

לאָכְט דער פֿעטער מלך אוּז אוּז ער
זאגט:

– נוּ, גוּט, לאָמִיר מאָכוֹ אַז אוּז הוּזֶג.
ער מאָכְט מִיט די הענט אַבעָר אוֹיְפַן דער
וּוְאנְט.

– אַבעָר, אַבעָר! – שְׂרִיעַן די קינדער.
אוּז דער פֿעטער מלך זאגט:

בעָר, בעָר,
בִּיסְט גְּרוּיִס אוּז שְׁוּעָר,
בִּיסְט גְּרוּיִס אוּז שְׁוּעָר,
וּוַיְלִ בִּיסְט אַבעָר ...

נאָר דַּעַם מאָכְט דער פֿעטער מלך מִיט
די הענט אַליַב אוֹיְפַן די וועָנְט.

– ווּאַס אַז דָּאָס? – פֿרְעָגְט דער פֿעטער מלך.

– אַ לִיבּ! אַ לִיבּ! – שְׁרֵיֶת מָאַטְעָלָעַ.
– אַמְתָה, – זָגַט דָעַר פָעַטָעַר מֶלֶךְ. אֹנוֹ
    עֲרַמְאַכְטַה אַ לִידְעָלָעַ פָוּ אַ לִיבּ:

לִיבּ, לִיבּ,
בִּיסְטַ גְּרוּיָס אֹנוֹ שִׁין,
נָאָר אַיךְ וּוַיְלַ נְטַתְּ נִין
    מִיטַ דִיר אַלְיַין.

– אֹנוֹ אַיְצָטַ קָוְקָטַ גּוֹטַ, – זָגַט דָעַר
    פָעַטָעַר מֶלֶךְ.

דִי קִינְדָעַר כּוֹכוֹן אַוִיהַ דָעַר וּזָגַט אֹנוֹ זַיִּן
    זְעַעַן אַ מַאְלָפָעַ.

– אַ מַאְלָפָעַ, אַ מַאְלָפָעַ! – שְׁרֵיֶת פְּיִינְגָלָעַ.
    אֹנוֹ דָעַר פָעַטָעַר מֶלֶךְ לְעַרְנַטַן דִי קִינְדָעַר
    אֹזָא לִידְ פָוּ אַ מַאְלָפָעַ:

זַיִּ שְׁפְרִינְגַט הַוִיךְ,
זַיִּ שְׁפְרִינְגַט גִיךְ,
    אֹנוֹ זַעַט אֹוִים
    וּוַיְהַ אֹנוֹ אַיךְ ...

דִי קִינְדָעַר לְאַכְנוֹ הַוִיךְ. קָוְמַטַּ אַרְיַין דִי
    מַאְמַעַ אֹנוֹ זַיִּ פְּרַעַנְטַ:

– וּזְעַן נִיעַן דִי קִינְדָעַר שְׁלַאֲפָן?

זָגַט דָעַר פָעַטָעַר מֶלֶךְ:

– דִי קִינְדָעַר נִיעַן שְׁוִין שְׁלַאֲפָן.

– אַ גּוֹטָעַ נַאֲכַטַּ, קִינְדָעַר.

– אַ גּוֹטָעַ נַאֲכַטַּ, פָעַטָעַר מֶלֶךְ.

– אַ גּוֹטָעַ נַאֲכַטַּ, מַאְמַעַ,

– אַ גּוֹטָעַ נַאֲכַטַּ, טַאַטָעַ.

פִּינְגָּלָע

פִּינְגָּלָע, פִּינְגָּלָע,
פֵּי, פֵּי, פֵּי,
פִּינְגָּלָע שְׂטִיטַת אֹיֶה
זַיְעֵר פְּרֵי.

פִּינְגָּלָע וּעַט אִיצְט
שְׁלָאָפָן נִין,
וּעַט זַיְעֵנָעָן
פְּרֵי אֹוְפְּשָׁטְיַין.

אֲכַט אַ זַּיְגָּעָר

אֲכַט אַ זַּיְגָּעָר,
אֲכַט אַ זַּיְגָּעָר,
עַם אַיְזַי זַיְעֵר שְׁפָעַט.
אַ קְוַשׁ דָּעַם טָאָטָן.
אַ קְוַשׁ דָּעַר מַאֲמָעָן,
אָנוֹ אַרְיָין אַיְזַבְּעַט.

ווינטער איז פארק

עם איז ווינטער.

עם איז א שיינער מאָג. עם ליגט א וויסער
שנַיִ. די קינדער נײַען מיט שְׂלִיטְעַלְעַד אַיז
פארק. מאָטְעַלְעַ קומְטַ מיט זַיְן נַיִ שְׂלִיטְעַלְעַ.

די קינדער נײַען זַיִד שְׂלִיטְלְעַן.

די קינדער קומְעַן אוּפַ דָעַם בערנְג. זַיִ

זַעַן זַיִד אוּפַ די שְׂלִיטְעַלְעַד.

גִּיטְעַלְעַ אָוֹן פִּינְגְּעַלְעַ זַעַן אוּפַ מאָטְעַלְעַס
שְׂלִיטְעַלְעַ.

אַלְעַ קינדער שְׂלִיטְלְעַן זַיִד פָוּ בערנְג.
פִּינְגְּעַלְעַ פֶּאֱלָט אָדוּסַ פָוּ שְׂלִיטְעַלְעַ.

זַיִ פֶּאֱלָט אַיז שַׁנִּי. פִּינְגְּעַלְעַ הַיְבַט זַיִד אוּפַ אָוֹן

לְאַכְט. זַי שְׁפִילַט זַיִד מִיט דָעַם שַׁנִּי.

די קינדער שְׂלִיטְלְעַן זַיִד פָוּ בערנְג נַאֲד

אָמַל אָוֹן נַאֲד אָמַל. בֵּין עַם וּוּרְטַ שְׁפַעַט.

די קינדער נַעֲמַעַן די שְׂלִיטְעַלְעַד. זַי נַיִעַן

אָהִים. זַי זַיְנַעַן פְּרִיאַלְעַד.

— לאָמִיר מַאֲרָגַן וּוִידַעַר נַיִן זַיִד שְׂלִיטְלְעַן.

וְאַגְט מאָטְעַלְעַ.

— גּוּט, — וְאַגְט די קינדער,

— מַאֲרָגַן קומְעַן מִיר וּוִידַעַר זַיִד שְׂלִיטְלְעַן.

ווײַידער אײַן שׂוֹל

די קינדער קומען ווײַידער אײַן שׂוֹל.

דעָר לְעָרָעָר זָאָגֶט:

– קינדער, לְאַמֵּיר זָעָם וּזָאָם אַיר גַּעַדְעַנְקַט
פָּוֹן לְעָרָנְעָן.

עָר פְּרָעָנְטָ:

– וּזָאָם טָוֹט אַשְׁנִיְידָעָר?

די קינדער עַנְטַפְעָרָז:

– אַשְׁנִיְידָעָר נִיְיט קְלִיְידָעָר.

– אָוֹן וּזָאָם טָוֹט אַלְעָרָעָר?

– אַלְעָרָעָר לְעָרָנְטָ קִינְדָעָר, –
זָאָגֶט מַאֲטַעַלְעָן.

– אָוֹן וּזָאָם טָוֹט אַדְאַקְטָעָר? – פְּרָעָנְט
דעָר לְעָרָעָר.

– אַדְאַקְטָעָר מַאֲכַט גַּעַזְוָנָט, – זָאָגֶט נִיטַעַלְעָן.
– אָוֹן וּוְעָרָ מַאֲכַט שְׁטוֹלָן, טִישָׁן? – פְּרָעָנְט

דעָר לְעָרָעָר.

עַנְטַפְעָרָט פֻּעָרָעַלְעָן:

– אַסְטָאַלְיָעָר מַאֲכַט שְׁטוֹלָן אָוֹן טִישָׁן.

– אָוֹן וּוְעָרָ בְּאַקְטָבְרוּיט?

– אַ בְּעַקְעָר בְּאַקְטָבְרוּיט, אַ בְּעַקְעָר
בְּאַקְטָחָלָה.

– אַמְּתָה, – זָאָגֶט דָעָר לְעָרָעָר.

– אַיר גַּעַדְעַנְקַט גַּוְטָה, קִינְדָעָר, וּזָאָם מִיר
לְעָרָנְעָן.

א בעקער שלאָפַט בִּיטָּאָג אָוֹן אַרְבָּעַת בִּינְאָכְט

- מײַז טאָטוּ אַיז אָ בעקער, – זאגט
בערעלע, – ער אַרְבָּעַת זַיְעַר שׂוּעוֹר.
- אַמְתָּה, קוֹנְדָעָר, אָ בעקער אַרְבָּעַת זַיְעַר
שׂוּעוֹר.
- בִּינְאָכְט אַרְבָּעַת ער אָוֹן בִּיטָּאָג שלאָפַט
ער.

בערעלע שטייט אַוִיפָּא אָוֹן ער זאגט:
– לְעָרָעָר, אַיד קָעוֹ אָ לִידָעָלָע פָּוֹן אָ בעקער:
אַלְעַ שֶׁלְאָפָּן, עַם אַיז שְׁפָעַט.
שטייט דָעַר בעקער אָוֹן ער קָנוּט.
פָּאַקְטָעַר בְּרוּות, פָּאַקְטָעַר חַלָּה,
עַסְוָן זָאַלְוַן הָאָבָן אַלְעַ.

- די קוֹנְדָעָר קָעָנָנוּ שְׂוִין אַיצְטָע אָ לִיד פָּוֹן
אָ שְׁנֵיְידָעָר,
- די קוֹנְדָעָר קָעָנָנוּ שְׂוִין אַיצְטָע אָ לִיד פָּוֹן
אָ בעקער.
- מַאֲרָגָן, – זאגט דָעַר לְעָרָעָר – וּוּלְוַן מִיר
לְעָרָנָנוּ נָאָר אָ לִיד פָּוֹן אָ בעקער אָוֹן אָ לִיד
פָּוֹן אָ שׁוּסְטָעָר.
- וּוּאָסָטָעַט אָ שׁוּסְטָעַר? – פְּרָעָגָט דָעַר
לְעָרָעָר.
- אָ שׁוּסְטָעַט מָאָכְט שִׁיד! – שְׁרִיְעַזְוּ די
קוֹנְדָעָר.
- אַמְתָּה, – זאגט דָעַר לְעָרָעָר, – אָ שׁוּסְטָעַט
מָאָכְט שִׁיד.

בערל ליעקער

בערל ליעקער קומט צום בעקער
פֿרײַטִיךְ האָלב נאָךְ זעַקְמַן.

זאגט בערל ליעקער צו דעם בעקער:
— ניב מיר זום געבעקְם.

זאגט דער בעקער צו בערל ליעקער:
— ניב מיר, בערל, געלט.

זאגט בערל ליעקער צו דעם בעקער:
— וואו זאל אַיךְ נעמָעָן געלט?

שומטער, שומטער

— שומטער, שומטער!

ניך, ניך, ניך.

נא דיר מײַנע אלטֶע שויַּה.

ביז אַיךְ צײַל דיר

איינַם, צוּווּיַּי, דריַּי,

מאָךְ זַיְיַה ווֹידֶעַר

פֿאָר מִיר נַיְיַה.

א בריוו

פערעלע איז הינט ניטה אין שול.
א גאנצע וואד איז פערעלע ניטה אין שול.
דער לערער פֿרעהַט:
— קינדרער, איז פערעלע נאָד אלֶז קראָנק?
זאגט ניטעלע:
— יִאָ, לערער, פערעלע איז נאָד אלֶז קראָנק.
דער לערער זאגט:
— לאָמֵיר שרייבּו אַ בריוו צו פערעלען,
לאָמֵיר שרייבּו אַ יידישׂן בריוו.
ווער וויים ווי מע שרייבּט אַ יידישׂן בריוו?
— אַיד וויים, — זאגט מאָטעלע.
מאָטעלע נײַט אַרוֹס צום טאּוֹל.
ער שרייבּט די ערשות ווערטער פֿוֹן בריוו:
„ליְבּעַ פערעלע“.
אלֶע קינדרער נײַען צום טאּוֹל. אלֶע שרייבּו.
נאָד דעם שרייבּו ווי דעם בריוו אוּיפּ אַ פֿאָפּיר.
ニיטעלע ליְעַנט דעם בריוו פֿאָר אלֶע קינדרער.

לְבָנָה אֶתְכָּלְמָן !
אַל תִּנְכֹּז ?

שֵׁם אֵין בָּזָדָר ?

אַיִל גָּמָרָן כְּלֵין אַלְמָן רַיִשׁ גַּבְּרָא .

כְּלֵין בְּזַיְתָּה לְבָנָה אַלְמָן כְּלֵין בְּזַיְתָּה .

גַּבְּרָא רַיִשׁ גָּמָרָן אַלְמָן כְּלֵין נְזָקָא .

כְּלֵין בְּזַיְתָּה אַלְמָן נְזָקָא כְּלֵין דְּבָרָא כְּלֵין .
הַרְמָנָה גַּבְּרָא .

נְזָקָא אַלְמָן אַיִל גָּמָרָן אַלְמָן רַיִשׁ גָּמָרָן .

כְּלֵין אַלְמָן , אַלְמָן עֲכִים .

מִתְחַדְּשָׂה קָדְמָה כְּלֵין קָדְמָה כְּלֵין .

מִתְחַדְּשָׂה קָדְמָה כְּלֵין אַלְמָן אַלְמָן עֲכִים .

דְּבָרָא בָּזָדָר .

בְּיַרְבָּא כְּלֵין בְּזַיְתָּה גָּמָרָא .

בְּזַיְתָּה בְּזַיְתָּה אַלְמָן .

די מעשה פון פורים

דער לערער דערציילט די מעשה פון פורים.

די קינדרער זיצן אוו הער. זי האבן ליב וועז דער לערער דערציילט א מעשה. זי האבן ליב א מעשה פון א יידישן יוסטוב. דער לערער דערציילט פון א מלך א נאר. ער דערציילט פון א שלעכטן מאן. דאס איז געווען זיינער א שלעכטער מאן. ער האט פִּינְט געהאט יידן.

דער לערער דערציילט: עס איז געווען זיינער א שיין מיידל אסתה. אסתה האט געהאט א פֿעַטָּעֶר. ער איז געווען זיינער א גוטער מאן. דער לערער דערציילט אלץ וואס עס איז געווען. ער דערציילט די גאנצע מעשה פון פורים.

נאר דעם זאגט דער לערער:
— קינדרער, מיר וועלן האבן א שיינע פורים—
שפיל איז שול.

די קינדרער פרײַען זיך.
— פורים קומט! פורים קומט!
דער לערער לערנט מיט די קינדרער
שיינע פוריס-ליידער.

פורים-לידער

.1.

הינט איז פורים, ברידער,
עם איז דער יומ-טוב גראום.
לאמר זינגען לידער
און ניין פון הויז צו הויז.

.2

הינט איז פורים,
מאָרגן איז אוּם,
ניב מיר א פעַנִי
און וואָרֶף מיך אַרוּם.

א פורים-שפיל

עס איז פורים. הײַנט איז אין שול די פורים-שפיל.
אלע קינדער קומען פֿאָרְשְׁטָעלְט.

בערעלע קומט פֿאָרְשְׁטָעלְט ווי דער מלך.
מאָטְעַלְעַ קומט פֿאָרְשְׁטָעלְט ווי דער גוטער ייד.
לייבעלע קומט ווי דער שלעכטער מאָן.

אלע מײַדְלַעַךְ קומען פֿאָרְשְׁטָעלְט ווי די שיינע
אסתר.

זאגט איז קינד :

— לערער, עס איז געוווען נאָר איז אַסְטֶר. אַמָּת ?
ענטפֿערְט דער לערער :

— אַמָּת, עס איז געוווען נאָר איז אַסְטֶר.
אָבָעָר הײַנט איז פורים אוֹן אלע יִדְיָשָׁע מײַדְלַעַךְ
קענען זיין אַסְטֶרָס.

אונדזער שפֿיל איז מיט אַסְטֶרָס.
עס קומען די טָאטָעָס אוֹן די מְאַמְּעָס, די באָפָעָס
אוֹן די זִידָעָס.

עס הײַבְט זיך אָן די שפֿיל.

דער לערער זאגט :

— זִיכְטָאַלְעַ שֵׁין אוֹן שְׁטִיל,
מִיר הִיבְנָאָן די פּוֹרִים-שְׁפֿיל.

בערעלע קומט אַרוֹיס אוֹן זאגט :
— אַיך בֵּין דער מלך, דער נאָר,
לאָכְטָמָעָן פָּוֹן מִיר דערפָּאָר.

מאָטְעַלְעַ קומט אַרוֹיס אוֹן זאגט :
— אוֹן אַיך בֵּין מְרַדְכִּי, דער גוטער יִד,

העלפָּן יִדְן, וועָר אַיך נִיט מִיד.

לייבעלע קומט אַרוֹיס אוֹן אלע קינדער נעמען
שרײַען :

— בּוֹ, בּוֹ, בּוֹ . . .
 בעט לַיְיבָעַלָּעּ :
 — שְׁרִיַּת נִיט, קִינְדָּעֶר, זִיִּיט שְׁטִיל,
 אֵיך ווֹיל אַוִיך זַיְן אֵין דָעַר שְׁפִיל.
 שְׁרִיַּעַן דִּי קִינְדָּעֶר :
 — דוּ בִּיסְט הַמַּן ! דוּ בִּיסְט דָעַר שְׁלֻכְטָעַר,
 שְׁלֻכְטָעַר מָאָן !
 אָוָן זַיִּ מַאֲכַן ווַיְידָעֶר :
 — הַמַּן, בּוֹ ! בּוֹ ! הַמַּן !
 נָאָר דָעַם קִומְעַן דִּי מַיְידָלָעּ .
 זַיִּ זַיְנַעַן פָּאַרְשְׁטָעַלְט ווַיְ אַסְתָּר.
 גִּיטְעָלָעּ זַאֲגָט :
 — הַיְינְט אִיז פּוֹרִים,
 דָעַר טָאָג דָעַר בְּעַסְטָעַר,
 בֵּין אֵיך פָּאַרְשְׁטָעַלְט
 ווַיְ דִּי גּוֹטָע אַסְתָּר.
 סְעַרְעָלָעּ זַאֲגָט :
 — פּוֹן גָּאָלְד דִּי קְרוֹזָן,
 פּוֹן גָּאָלְד דִּי שִׁיר,
 דִּי שִׁינְעַן אַסְתָּר,
 דָאָס בֵּין אֵיך .
 אָוָן פְּעַרְעָלָעּ זַאֲגָט :
 אֵיך בֵּין אַסְתָּר,
 אֵיך בֵּין אַסְתָּר,
 צַו אָלָע יִידָן
 בֵּין אֵיך אֲ שְׁוּעַטְעַר .
 אָלָע קִינְדָּעֶר קִומְעַן אַרְוִיס פָּאַרְשְׁטָעַלְט .
 דִּי טָאָטָעָס, דִּי מַאֲמָעָס, דִּי בָּאָבָעָס אָוָן דִּי זַיְדָעָס
 זַיְנַעַן זַיְעַר צּוֹפְרִידָן פּוֹן דָעַר שִׁינְעַר שְׁפִיל .

א גראיסער יידישער שרייבער

אויף די ווענט אין של זייןען דא בילדער.
מאטעלע קוקט אויף די בילדער. ער פֿרגט:
— לערער, ווער זייןען זי ?
דער לערער ענטפֿערט :
— דאס זייןען יידישע שרייבערס.
פֿרגט בערעלע :
— וואס טוט א שרייבער ?
ענטפֿערט דער לערער :
— א שרייבער שרייפט מעשיות און לידער.
ער שרייבט פֿאָר גראיסע און פֿאָר קלינע.
גיטעלע וויזט אויף איין בילד און זי פֿרגט :
— ווער איז דער שרייבער ?
דער לערער ענטפֿערט :
— דאס איז פרץ. ער איז געווען א יידישער שרייבער.
פרץ איז געווען א גראיסער יידישער שרייבער.
ער האט געשריבן א סך שיינע מעשיות.
ער האט אויך געשריבן א סך שיינע ליזער.
ער האט זייר לייב געהאט קינדער.
קוקט אין איזערע העפֿטן.
דאס בילד פּוֹן דעם שרייבער פרץ איז אויך דא
אין איזערע העפֿטן.
לאמיר לערנען א ליד וואס פרץ האט געשריבן.

שטייט אין פעלד א ביימעלע

שטייט אין פעלד א ביימעלע,
האט עם גריינע צוינגעלעָר,
ויצט אויפֿ דעם א פִינגעלעָר,
מאכט עס צו די איינגעלעָר.

אויפֿ די גריינע צוינגעלעָר
וואקסט א גאלדן עפֿעלעָר,
מאך צו, מײַן קײַנד, די איינגעלעָר,
א ברכה אויפֿ דײַן קעפֿעלעָר.

העלָא, העלָא, העלָא! דער פְּרִילִינְג אַיז שְׂוֵין דָא!

עם איז א שיינען טאג. די קינדען גיינען אהים פון
שול.

זוי זען: די זון שיינט, דער שניי איז מען ניטא.
עם איז וואראם.

זאגט גיטעלע:

— באָלָד, באָלָד אָוֹן עַס ווועט זִין פְּרִילִינְג.
אוֹן פֿערְעָלָע זָאָגֶט:

— אַיך האָב לִיב פְּרִילִינְג.

אַיך האָב לִיב וווען די פֿיְגָעָלָע קּוֹמָעָן צוֹרִיק.
אַיך האָב לִיב צוֹ הָעָרָן ווי זוי זינגען.

סְעַרְעָלָע זָאָגֶט:

— באָלָד, באָלָד אָוֹן עַס ווועט זִין דער יּוֹם-טוֹב פֶּשֶׁת.
גיטעלע געדענקט אֲלִיד פון פְּרִילִינְג. זָאָגֶט זֵי:
— קינדען, אַיך קָעָן אֲלִיד פון פְּרִילִינְג.
עם איז זַיְעָר אֲשִׁין לִיד. הָעָרָת:

העלָא, העלָא, העלָא!

דער פְּרִילִינְג אַיז שְׂוֵין דָא.

וועט, דער פְּרִילִינְג קּוֹמָט, עַר גִּיטִּיט,
בָּאנְגִּיסְטָם אַלְעָמִיט גְּרוּוּסָם פְּרִיד.

העלָא, העלָא, העלָא!

דער פְּרִילִינְג אַיז שְׂוֵין דָא!

די קינדען גיינען אהים פְּרִילִעְבָּע.
זוי זינגען דָאָס שיינען לִיד פון פְּרִילִינְג.
מענטשָׁן קוֹקָן אָוֹן זוי שְׁמִיכְלָעָן.
אַלְעָהָבָן לִיב דָעַם פְּרִילִינְג.

דרזי לידער פון פֿרילינג

1

עם בליען די בײַמער,
עם וואקָטָן די בלומען
צו אונדז איז דער פֿרילינג,
דער פֿרילינג געקומען.

2

אלע, אלע, אלע
קינדער קומט צו מיר,
איך וועל איך וויזן בלומען,
זוי וואקָטָן בי מײַן טיר.

רייסט ניט אויס די בלומען,
רייסט זוי ניט אַרוּם,
לאזט זוי וואקָטָן, בליען,
ביז זוי ווערָן גָּרוּם.

3

מיר גײַען, מיר גײַען
אין רײַען צו פִּיר,
מיר גײַען, מיר גײַען
אוֹיה אונדזער שפֿאָצִיר.

מיר גײַען, מיר גײַען,
מיר זונגען אַ לֵיד,
מיר זונגען אָוּן לאָכָן
אוּן ווערָן ניט מִיד.

דעך ליבער יומ-טוב פסח קומט

עס איז א שיינער טאג. די זון שיינט.

די מאמע, גיטעלע, מאטעלע און פיגעלע
גייען קויפן ניע קלידער.

די מאמע קויפט פאר מאטעלען ניע שיד.

פאר גיטעלען קויפט די מאמע א רויט קלידעלע.
און פאר פיגעלען קויפט זי א וויס קלידעלע.

די קינדער זינען צופרידן. זי האבן ליב ניע זאכן.

נאך דעם זאגט די מאמע :

— איצט, קינדער, לאמיר גיין קויפן עסן אויף פסט.

פיגעלע פרעגט :

— מאמע, וויפל טאג איז פסח ?

זאגט מאטעלע :

— פסח איז אכט טאג.

די מאמע קויפט מצה. זי קויפט וויאן.

און זי קויפט נאך א סר, א סר גוטע זאכן.

די קינדער גייען אהים פרילעלעכע.

זיי העלפֿן טראגן די גוטע זאכן. די מאמע זאגט :

— פסח דארף דאס הויז זיין ריין און שיין.

די קינדער העלפֿן דער מאמען ראמען דאס הויז.

די מאמע מאכט ריין דאס הויז

וועסט אליין זען

וואו אלץ ווועט זיין שיין,

דער יומ-טוב, דער ליבער,

קומט באילד צו גיין.

די מאמע מאכט ריין

אויף פסח דאס הויז,

די זאכן די אלטעה

נעמת זי ארוים.

פסח בִּים סָדֶר

די גאנצע משפהה גיט צום זידן און צו דער באבען
צום ערשותן סדר.

דער פֿעטער מלך אייז אויך געקומען.

אלע טראגן ניעע, שיינע קליעדר.

אויפֿן טיש אייז דא מצה און ווינן.

די באבע צינדט די ליכט און זי זאגט:

— גוט-יום-טוב אייך אלעמען!

אלע זאגן:

— גוט-יום-טוב! גוט-יום-טוב!

און זי זענן זיך צום טיש.

דער זידע זאגט די הגדה און אלע העלפֿן.

מאטעלע פֿרעגט די פֿיר קשיות. ער פֿרעגט:

פֿאָר וואס אייז די נאָכט פֿון פֿסח

אנדערש פֿון אלע נעכט?

דער זידע ענטפֿערט.

אלע זינגען לידער פֿון פֿסח.

די מאָמע גיט אַריין אין קיך. זי העלֶט דער באבען.

די באבע און די מאָמע ברענגען אַריין דאס עסן.

אלע טרינקען ווינן. מאטעלע און גיטעלע טרינקען

אויך.

זאגט פֿיגעלע:

— אויך וויל אויך אַביסל ווינן.

זאגט דער פֿעטער מלך:

או אַ מײַידעלע טרינקט ווינן,

שלאָפְט דאס מײַידעלע אין.

זאגט פֿיגעלע:

— גיב מיר אַ ביסעלע, אַ קלײַן ביסעלע.

איך וועל ניט שלאָפַן.

דער טאָטָע גיט פִּיגֶעֶלעַן אַ בִּיסְעַלָּע ווַיַּן.

פִּיגֶעֶלָּע טְרִינְקְט אָוֹן זַי זָגַט :

— זַע, אֵיך טְרִינְק אָוֹן אֵיך שְׁלָאָפַן נִיט אַיִין.

לאָכָן אַלְעַ. אַלְעַ זַיְנְעַן פְּרִילְעַר. דער טאָטָע זָגַט :

— קִינְדָּעָר, לְאָמֵיר הָעָרָן אַ שִׁין לִיד פָּוּן פְּסָח.

די קִינְדָּעָר זַיְנְגָעַן :

טְבִיעַרְעַן מְלָפָה,
קוֹכָאָוִיפָּה דֻּעָם בְּעַבְעָר,

גְּעוּנוֹתְמַזְּלָסְטוּ זַיַּן,
עָר אַיְזָוּ שִׁין,

פָּוּן אִים הָאָטָם גַּעֲטְרוֹנוֹנְהַעַן
גַּיבָּ מְוֹרָ דֻּעָם בְּעַבְעָר,

דֻּעָם בְּעַבְעָר מִיטָּוּן ...
דָּעָר וַיַּדְעַ אַלְיַין ...

זַי זַיְנְגָעַן נָאָך אַ לִיד.

דָּאָס אִיז אַ לִיד פָּוּן אַלְיהָוּ הַנְּבָיאָ.

אַלְעַ, אַלְעַ זַיְנְגָעַן.

נָאָך דֻּעָם נַעֲמַט פִּיגֶעֶלָּע נָאָך אַ בִּיסְעַלָּע ווַיַּן.

זַי טְרִינְקְט וּוֹעֵן קִינְנְעַר זַעַט נִיט.

נָאָך דֻּעָם לִיְגַּט זַי דָּאָס קַעְפָּעַלָּע אַוִּיפָּה דֻּעָם טִיש

אוֹן מְאַכְּט צָו די אַיְגֶעֶלָּעַ.

בְּאַלְדָּ שְׁלָאָפַט זַי אַיִין.

דָּעָר טְאָטָע לִיְגַּט פִּיגֶעֶלָּע אַוִּיפָּה דֻּעָם בְּעַט.

די גַּאנְצָע מַשְׁפָּחָה זִיצְט אָוֹן זַיְנְגָט די לִידְעָר פָּוּן דָּעָר
הַגָּדָה.

זַי זַיְנְגָעַן אָוֹן זַי עָסָן, זַי עָסָן אָוֹן זַי זַיְנְגָעַן.

זַי זִיצְט פְּרִילְעַכְעַ בֵּין שְׁפָעַט בֵּין אַכְטַט.

דעָר זײַדָע אָוּן דֵי באָבָע פְּלִיעָן קִין יִשְׂרָאֵל

עם איז דער אַכטער טֶאג פֿסָח.
דעָר זײַדָע אָוּן דֵי באָבָע זִינְעָן גַּעֲקוּמָעָן צֹו גָּאָסְט.
זַיְ שְׁפִילָן מִיט דֵי קִינְדָעָר אִין נִיס.

נָאָר דָעַם שְׁפִילָן זָאָגָט דֻּעָר זײַדָע:
— קִינְדָעָר, הָאָט אִיר גַּעֲהָעָרט פָּוֹן דָעַם לְאָנד יִשְׂרָאֵל?
זָאָגָט מָאָטָעָלָע:

— יָאָ, זײַדָע, יִשְׂרָאֵל אָיז דָאָס יִדְישָׁע לְאָנד.

— אָמָת — זָאָגָט דֻּעָר זײַדָע — יִשְׂרָאֵל אָיז דָאָס
יִדְישָׁע לְאָנד.

בָּאָלָד נָאָר יוֹם-טוֹב פָּאָרָט דֻּעָר זײַדָע אָוּן דֵי באָבָע
קִין יִשְׂרָאֵל.

דֵי קִינְדָעָר וּוּרְעָן אָוּמָעְטִיק.

זָאָגָט דֵי באָבָע:

— מִיר פָּאָרָן נָאָר אוּפִיךְ פִּיר וּוּאָכְן.

נָאָר דָעַם קַוְמָעָן מִיר צְוֹרִיךְ.

שְׁמַיִיכְלָט דֻּעָר זײַדָע:

— מִיר פָּאָרָן נִיט, קִינְדָעָר, מִיר פְּלִיעָן.

מִיר פְּלִיעָן מִיט אָן עַרְאָפְלָאָן.

גִּיטָּעָלָע פְּרָעָגֶט:

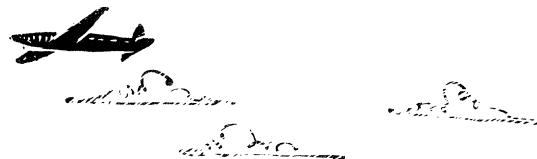
— קַעְנָעָן מִיר זָעָן וּוי אִיר פְּלִיטָט קִין יִשְׂרָאֵל?

זָאָגָט דֻּעָר טָאָטָע:

— יָאָ, קִינְדָעָר, אִיךְ וּוּלְאִיךְ נַעֲמָעָן צָוָם פְּלִי-פְּעָלָד.

אִיר וּוּעָט זָעָן וּוי דֻּעָר זײַדָע אָוּן דֵי באָבָע
פְּלִיעָן אָוּוּק קִין יִשְׂרָאֵל.

דֵי קִינְדָעָר וּוּרְעָן צְוֹרִיךְ פְּרִיאַלְעָר.

דריי טאג שפערטער נעמט דער טאטע די גאנצע משפה
צום פלי-פעלד.

אייפן פלי-פעלד זייןען דא א סך גרויסע און קלײַנע
ערָפְלָאנָען.

עם זייןען דא א סך מענטשן.
מע לויפט, מע שרייט, מע קושט זיך.
דער זידע און די באָבע קושן זיך מיט אלעמען.
זוי גייען צום ערָפְלָאנָן.

די קינדער גייען אַרוֹיף העכער.
זוי זען ווי דער זידע און די באָבע גייען אַריין
אין אַ גרויסן ערָפְלָאנָן.

די קינדער מאָכוּן מיט די הענט און זוי שרייען:
— זוי געזונט, זידע ! זוי געזונט, באָבע !
— פֿליַיט געזונט און קומט געזונט !
דער ערָפְלָאנָן הייפט זיך אויף און פֿליַיט אָוועק.
דער זידע און די באָבע פֿליַען קײַן יִשְׂרָאֵל.

א בריוו פון ישראל

וְאֶלְעָזָר קָרְבָּן אַמְּלָחָדָה וְאַמְּלָחָדָה !

בָּאָמָן גָּרֵי אֶלְעָזָר קָרְבָּן בְּנֵי אַמְּלָחָדָה . אַיְלָה אֶלְעָזָר קָרְבָּן בְּנֵי אַמְּלָחָדָה . אַיְלָה אֶלְעָזָר קָרְבָּן בְּנֵי אַמְּלָחָדָה .

רַאֲכָמָן כִּי נָאָמָן קָרְבָּן בְּנֵי אַמְּלָחָדָה : בָּאָמָן כִּי נָאָמָן קָרְבָּן בְּנֵי אַמְּלָחָדָה .

אַמְּלָחָדָה בְּנֵי אַמְּלָחָדָה . מִלְּבָדָה בְּנֵי אַמְּלָחָדָה .

אַמְּלָחָדָה בְּנֵי אַמְּלָחָדָה . אַמְּלָחָדָה בְּנֵי אַמְּלָחָדָה . אַמְּלָחָדָה בְּנֵי אַמְּלָחָדָה .

אַמְּלָחָדָה בְּנֵי אַמְּלָחָדָה . אַמְּלָחָדָה בְּנֵי אַמְּלָחָדָה . אַמְּלָחָדָה בְּנֵי אַמְּלָחָדָה . אַמְּלָחָדָה בְּנֵי אַמְּלָחָדָה .

אַמְּלָחָדָה בְּנֵי אַמְּלָחָדָה . אַמְּלָחָדָה בְּנֵי אַמְּלָחָדָה .

אַמְּלָחָדָה בְּנֵי אַמְּלָחָדָה . אַמְּלָחָדָה בְּנֵי אַמְּלָחָדָה .

אַמְּלָחָדָה בְּנֵי אַמְּלָחָדָה !

בָּאָמָן כִּי נָאָמָן

בְּנֵי אַמְּלָחָדָה .

א גאנט פון א וויט לאנד

פערעלע איז היינט געקומען אין שול מיט א גאנט.
ז איז געקומען מיט נאך א מיידעלע.

קוקט דער לערער, קוקן די קינדער אוון זי זען:
דאס מיידעלע איז איז גרויס ווי פערעלע,
ז האט שווארצע האר ווי פערעלע
אוון זי זעט אויס ווי פערעלע.

פרעגט דער לערער:
— איז דאס דין שוועסטער, פערעלע?
שמייכלט פערעלע:

— זי זעט אויס ווי איך, אבער זי איז ניט מײַן
שוועסטער.

זי איז מײַן קוזינע אוון זי קומט פון
זיער, זיער וויט.

פרעגן די קינדער:
— פון וואנען, פון וואנען קומט דין קוזינע?
זאגט פערעלע:

— מײַן קוזינע קען איך אלין דערציילן.
זי קען גוט רידן יידיש.

זאגט דער לערער:
— קינדער, זעט זיך אלע אווועק.
אוון ער פרעגט דאס מיידעלע:

— פון וואנען קומסטו, מיידעלע?
ענטפערט דאס מיידעלע:

— איך קומ פון א וויט לאנד, איך קומ פון ארגנטינה.
— אוון ווי הייסטו? — פרעגט דער לערער.

ענטפערט דאס מיידעלע:
— איך הייס דינה.

שרײַיט אויס גיטעלע:

— אונ זי איז פערעלעס קויזינע!
איך קען מאכּן א ליד פֿוֹן די גראָמען.
אונ זי מאכּט אֶזְאָ לִיד:

פֿוֹן דעם לאָנד אַרגּעַנטִינָה
קּוּמְט אַ מִידְעַלְעָה — דִּינָה,
אייז זי פערעלעס קויזינע.

אלע קינדער לאָכּן. דִּינָה לאֲכּט אויך. זי זָגְט:
— איך קען אויך מאכּן יִדִּישׁ גְּרָאָמעָן.
איך קען זינגען אַ סְךָ יִדִּישׁ לִידָעָה.
פְּרָעָגֶט דָעָר לְעָרָעָר:

— זָאָג מֵיר, דִּינָה, פֿוֹן וּוְאנְגָעָן קָעָנְסְטוּ אֶזְוִי גּוֹט רִידְזָן
יִדִּישׁ?

עַנְטַפְּעָרֶט דִּינָה: — איך גַּי אֵין אַ יִדִּישָׁעָר שָׁוֹל.
בֵּין אָונְדוֹן זִינְגָעָן אויך דָא יִדִּישׁ שָׁוֹלָן.
— איך האָב גָּרְנִיט גְּעוּוֹאָסְטָה,
אוֹ אֵין אַרְגּוּעַנְטִינָה זִינְגָעָן דָא יִידָּן — זָגְט לִיבָּעָלָע.
דָעָר לְעָרָעָר דָעָרְצִילָט:

— יִידָּן זִינְגָעָן דָא אֵין אַ סְךָ לְעַנְדָעָר.
אוֹיְף דָעָר גָּאנְצָעָר וּוּעָלָט זִינְגָעָן דָא יִידָּן.
אונ אוֹיְף דָעָר גָּאנְצָעָר וּוּעָלָט זִינְגָעָן דָא יִדִּישׁ קִינְדָעָר,
וּאָס לְעַרְנָעָן אֵין יִדִּישׁ שָׁוֹלָן.
אונ צּוֹ דִּינָהָן זָגְט דָעָר לְעָרָעָר:

— איך בֵּין צּוֹפְּרִידָן וּאָס דוּ בִּיסְט דָא גַּעֲקוּמָעָן
צּוֹ גָּאָסְט, דִּינָה.

דוּ קָעָנְסְט קוּמָעָן צּוֹ אָונְדוֹן אֵין שָׁוֹל יַעֲדָן טָאָג.

— אַ דָּאָנָּק, לְעָרָעָר, — זָגְט דִּינָה.
אונ פֻּרְעָלָע שְׂמִיכָלָט צּוֹפְּרִידָן. זַי זָגְט אויך:
— אַ דָּאָנָּק, לְעָרָעָר, אַ שִּׁינְעָם דָאָנָּק.

דער יומ-טוב שבועות

דער לערעער לערנט מיט די קינדער פון נאך אַ יידישן
יומ-טוב.

דער לערעער לערנט וועגן שבועות :
— באָלד קומט נאך אַ שיינער יידישער יומ-טוב :
דער יומ-טוב שבועות.

דער יומ-טוב שבועות איז זיבן וואָכָן נאך דעם
יומ-טוב פסח.

גיטעלע פרעגט :

— לערעער, איז דאס דער יומ-טוב ווען מען פוצט אויס
דאָס הויז מיט גריינס און מיט בלומען ?

— יאָ, גיטעלע, — ענטפערט דער לערעער,
שבועות איז דער יומ-טוב ווען מען פוצט אויס
דאָס הויז מיט גריינס און מיט בלומען.

שטייט אויף מאָטעלע און ער זאגט :
— שבועות איז דער יומ-טוב פון דער תורה.
זאגט דער לערעער :

— אמת, קינדער, שבועות איז דער יומ-טוב
פון דער תורה.

אוון מאָטעלען פרעגט ער :

— פון וואָגען וויסטו דאס, מאָטעלע ?
מאָטעלע ענטפערט :

— דאס האָט מיר דערצ'ילט מײַן זיידע.
מײַן זיידע איז שין געקומען פון ישראל.
דער לערעער לערנט די קינדער לידער פון דעם יומ-
טוב שבועות.

פסח אָוּעַךְ, שְׁבוּוֹת גַּעֲקוּמָעָן

פסח אָוּעַךְ,
שְׁבוּוֹת גַּעֲקוּמָעָן ;
וּאֲרַעְמָע טָעָג,
עִם בְּלֵיעָן דֵי בְּלוּמָעָן.

נָאָר אַוִּית צְוַויִּי טָעָג
איַז שְׁבוּוֹת גַּעֲקוּמָעָן ;
נִיְּיט עֶד אָוּעַךְ, —
בְּלִיבָּן אָונְדוּ בְּלוּמָעָן.

פָּאָלָג דִּין טָאַטָּעַ-מָאַמָּע

שְׁטֻעַנְדִּיק זָאַלְסְטוּ פָּאָלָג
טָאַטָּעַ-מָאַמָּעַ וּאַרְטָם,
אַלְעָ דִּינְגָּעַ זָאָכָן
לִיְּגָן אַוִּיפָּה אָן אַרְטָם.

וַיְיַזֵּן אָ גּוֹטְעָר יִינְגָּל,
לְעַרְנָעָן גּוֹטָ אָוּן פְּיָזָן,
אוֹן אָ גּוֹטְעָר חַבָּר
צַו דֵי קִינְדָּעָר וַיְיַזֵּן.

מִשְׁהָ רְבִינוּ

מִשְׁהָ הָאָט גַּעֲנָעָפָן
דֵי תּוֹרָה דֵי יִידָן.
אַלְעָ זָאָלָן לְעַבָּן
גַּלְיכְּלָעָד אָוּן צַוְּפִידָן.

די בעטטע מאמע

נאך א פאר טאג אוןעס ווועט זיין מוטערס-טאָג.
די קינדער לערנען אין שול א נבי ליד.
עס איז א ליד פון א מאמען.

נאך דעם דערצ'ילט דער לערער איזא מעשה :
— א קלײַן יִנְגַּעַלְעַ שטייט אויף דער גָּס און ער וויינט.
קומט צו א מאן און ער פֿרְעָגֶט :
— פֿאָרוֹוָס וויינסטו, יִנְגַּעַלְעַ ?
ענטפֿערט ניט דאס יִנְגַּעַלְעַ און ער וויינט העבר.
פֿרְעָגֶט דער מאן נאך א מאָל :
— וואָס איז, יִנְגַּעַלְעַ, פֿאָרוֹוָס וויינסטו ?
— איך וויין... איך וויין... — ענטפֿערט דאס יִנְגַּעַלְעַ —
ווײַל איך ווייס ניט וואָו מײַן מאמע איז,
אונז דאס יִנְגַּעַלְעַ נעט וויינען נאך העבר ווי פֿרְיעַר :
— מאמע, מאמע !
פֿרְעָגֶט דער מאן :

— ווער איז דײַן מאמע, יִנְגַּעַלְעַ ?
קוקט דאס יִנְגַּעַלְעַ אויפָּן מאן און ער זָאגֶט :
— מײַן מאמע ? מײַן מאמע איז די בעטטע מאמע
אויף דער גאנצער וועלט.
— ווי זעט אויס דײַן מאמע ? — פֿרְעָגֶט דער מאן.
זָאגֶט דאס יִנְגַּעַלְעַ :
— מײַן מאמע ? מײַן מאמע איז די שענסטע מאמע
אויף דער גאנצער וועלט.
די קינדער לאָכַן. זַיִ בְּעַטְן :
— לערעער, דערצ'ילט אונדז נאך א מעשהלע.
זָאגֶט דער לערער : — גוֹט, קינדער,
הערט נאך א מעשהלע פּוֹן א יִנְגַּעַלְעַ מיט א מאמען.

ארעלע-נארעלע אוון זיין מאמע

געווען אָ מאָל אָ יינגעלאַ.

האָט עֶר גַּהֲיִיסֵן אָרְעַלְעַ.

ארעלע אוין געוווען ניט קײַן קלֹג יינגעלאַ.

האָבָן אִים אלָע גַּעֲרוֹפָן: אָרְעַלְעַ-נָּאָרְעַלְעַ.

גיַיט אִין מָאָל אָרְעַלְעַ-נָּאָרְעַלְעַ מִיט

זִין מָאָמָעָן קוֹיפָּן נִיעָזָכָן.

דיַ מָאָמָע הַאלְט אָרְעַלְעַן בֵּי דָעַר הַאנְטַ,

זַי זָאָל אִים נִיט פָּאָרְלִירָן.

ארעלע נעמט יעדע מִינּוֹת אָרוֹיס זִין הענְטָל פָּוּן דָעַר

מָאָמָעָס הַאנְטַ.

ער שטייט. ער קוּקְט אָוִיף דיַ שִׁינְעַן קְרָאָמָעָן.

ער קוּקְט אָוִיף דיַ מעַנְטְּשָׁן וּוָאָס גִּיעָן.

זָאָגָט דיַ מָאָמָע :

— אָרְעַלְעַ, הַאלְט מִין הַאנְטַ, אִיךְ קָעָן דִּיר נָאָרְ

פָּאָרְלִירָן.

ארעלע הערט אָבָעָר נִיט.

ער טוֹט עַס נָאָר אָ מאָל אוֹן נָאָר אָ מאָל,

בֵּיזָ ער פָּאָרְלִירָט זִין מָאָמָעָן.

גיַיט אָרְעַלְעַ-נָּאָרְעַלְעַ אוֹן וּוִינּוֹט.

ער וּוִינּוֹט אוֹן ער זּוֹכְט זִין מָאָמָעָן.

דיַ מָאָמָע אִין אָבָעָר נִיטָאָ.

גיַיט אָרְעַלְעַ-נָּאָרְעַלְעַ צּוֹ צּוֹ אָ מאָן אוֹן פְּרָעָגָט :

— האָסְטו גַּזְוָעָן אָ מאָמָע אָן אָ יִנְגָּעָלָע ?

א מתקה דער מאמעז

הינט איז מוטערס-טאג.

די קינדער שטייען אויף פָּרִי.

גיטעלע זאגט :

— פִּיגָּלָע, הַיְנֵט דָּאָרְפָּסְטוֹ זַיִן זַיִעַר שְׁטִיל.

זאל די מאמע היינט שלאָפַן.

הוּא נִתְמַצֵּן מִכֶּן מִרְפֵּאָה פְּרִישְׁטִיק פֵּאָר דָּעַר מַאֲמָנוֹן

אוֹן פָּאָרֶן טָאַטְן.

פִּיגָּעַ, גִּטְעָלָעַ אֹן מָטָעָלָעַ גִּיְעָן אֲרִין אֵין קִידָּ.

זֶה נָעֲמָן דָּאַס עַסְן אָוָן לִיְגָן עַס אָוֹעָק אָוִינְפָּן טִישׁ.

ווען אלץ איז גרייט, גיינען זיי צו צו דעם צימער וואו

ד' מאמע שלאפט אונ זיי זינגען:

אלץ קען מען דאר באקומוונן,

אלץ קרייגט מען פאר געלט,

נאר א מאמע, זי אוז אינע,

...זֶה אֵין עָוִית דַעַת וּעַלְמָת ...

די מאמע שטייט אויף. דער טאָטַע שטייט אויף.

אלע קינדער שרייען:

— אַפְרִילְעָכָן מֶוּטְעָרָס-טָאג, מֵאָמָע !

ד' מאמע זאגט:

— אֲ דָאנְקַ, קִינְדָעַר, אֲ דָאנְקַ!

גיט זיד וואשן אוֹן קומט אַריין אִין קֵיד,

וועל איד איז געבן פרישטיק.

זאגן די קינדער :

— גוט, מאמע. אוֹן זַי גִּיעָן זֵיד ווֹאָשֶׁן.

די מאמע גיט אַרײַן אִין קֵיד, זָעַט זֵי:

אלץ שטית שוין אויפן טיש.

שמיכלט די מאמע אונז זי זאגט :

— אָ דָאנְק, קִינְדָעֵר, אָ דָאנְק. דָאָס אַיז זִיְיעָר

א שיבע מתנה.

די גאנצע משפה זעט זיך עסן.
 זיין הערן:
 מען קלינגט אין טיר.
 — ווער קען עס זיין איזוי פרי? — פראיגט די מאמע.
 גיטעלע לויפט און עפנט די טיר.
 עס קומט ארין א מאן. ער ברענגט א סך בלומען.
 אין די בלומען ליגט א בריוו.
 די מאמע נעט דעם בריוו, זי עפנט דעם בריוו און
 זי ליענט:

„די בלומען גיבן מיר א מתנה
 דער שענסטער,
 דער בעסטער
 און דער טיעירסטער מאמע,
 פינעלע,
 ניטעלע,
 מאטעלע,
 דער טאטע.“

די מאמע שטעלט אוועק די בלומען אויפן טיש און
 זי זאגט:

— און איך האב די שענסטער, די בעסטער און די
 טיעירסטע משפה אויף דער גאנצער וועלט.
 א דענק, א דענק . . .
 די קינדער זינגען:

מאמע-טאג,
 מאמע-טאג,
 ווי טיעיר און ווי פיין!
 ווי טיעיר און ווי פיין!
 מאמע-טאג,
 מאמע-טאג,
 וואם קען נאך שענער זיין?
 וואם קען נאך שענער זיין?

פָאָרֶן שְׁלַאָפָן גִּינִין

פָאָרֶן שְׁלַאָפָן גִּינִין זָאָגֶט פֵּיגָעַלָּע :
 — מְאַמָּע, אִיךְ הָאָב דִּיר זַיִעַר, זַיִעַר לִיב.
 זָאָגֶט דִּי מְאַמָּע :
 — אָוֹן אִיךְ הָאָב דִּיר נָאָר מַעַר לִיב,
 מִיִּין גּוֹט אָוֹן שִׁין מִיְּדַעַלָּע.
 זָאָגֶט פֵּיגָעַלָּע :
 — נִיִּין, מְאַמָּע. דֹו קַעַנְסַט מִיר נִיט לִיב הָאָבָן
 אֲזֹוי פֵיל וּוּאִיךְ הָאָב דִיר לִיב.
 שְׁמִיכָלַט דִּי מְאַמָּע אָוֹן זַי פְּרַעַגְט :
 — פְּאָרוֹוָאָס, פֵּיגָעַלָּע, פְּאָרוֹוָאָס זָאָגֶט דָאָס ?
 — וּוּיְיל דֹו הָאָסְט דְּרַכְיַי קִינְדָעַר —
 עַנְטַפְּעַרְט פֵּיגָעַלָּע אָוֹן זַי לְאַכְט,
 — אָוֹן אִיךְ הָאָב נָאָר אַיִינְמְאַמָּעָן.
 דִי מְאַמָּע לְאַכְט אָוֵיךְ. זַי קוֹשְׁט פֵּיגָעַלָּען. זַי זָאָגֶט :
 — נִיִּין, מִיִּין קִינְד. אִיְמְאַמָּע קָעַן הָאָבָן אִסְקִינְדָעַר
 אָוֹן לִבְיָה הָאָבָן אַלְעַ קִינְדָעַר גְּלִיְיךְ.
 אָוֹן זַי זִינְגַט פֵּיגָעַלָּען אִיְלִיד צָוָם שְׁלַאָפָן גִּינִין :

מְאַמָּע לְיִיעַנְתָּ אִמְעָשָׂה
 שְׁטַעַנְדִּיק פָאָרֶן שְׁלַאָפָן,
 אָוֹן אִיךְ הָעָר דִי מְעָשָׂה
 מִיטְדִּי אַוִינְגָן אָפָן.

שְׁטַיל אַיְזָן אָוֹן דִי מְאַמָּע
 לְיִיעַנְתָּ, אִיךְ וְאֶל הָעָרָן,
 אָוֹן אַיְזָן פְּעַנְצַטְעַר וְעַדְיַיְךְ
 שִׁינְעַן וּוּיְיטַע שְׁטַעַרְן.

א קליען מיידעלע קלעפֿט איז טיר

איין מאָל קומט פֵּיגעלע אהַיִם
פֿון קינדער-גֶּארטן אוֹן זַי זָגַט :
— מאָמע, אַיך קעַן אַ נִי יִדְישׂ לִיד.
זָגַן אַלְעַ :

— לאָמִיר הָעָרָן, פֵּיגעלע, לאָמִיר הָעָרָן.
פֵּיגעלע גִּיט צוֹ צוֹ דָּעָר טִיר.

זַי קלעפֿט דָּרְיִי מָאָל אַיז דָּעָר טִיר אוֹן זַי זָנְגַט :

א קליען מיידעלע קלעפֿט איז טיר,
סְטוּקָה, סְטוּקָה, סְטוּקָה,
לִיבָּעַ מָאָמע, עֲפָן מִיר,
סְטוּקָה, סְטוּקָה, סְטוּקָה.
אַיך בֵּין שְׁוִין אַחִים גַּעֲקוּמָעָן,
טְרָאָ-לָאָ-לָאָ-לָאָ,
אַ גַּאנְצָן טָאגּוּן גַּעֲנוּן פָּאַרְנוּמָעָן,
טְרָאָ-לָאָ-לָאָ-לָאָ.

אלְעַ פְּרִיאַען זַיְד. אלְעַ זַיְנַעַן צַוְּפָרִידַן.
דָּעָר טָאַטָּע זָגַט :

— שִׁין, זַיְעַר שִׁין, פֵּיגעלע,
זָנְגַט עַס פָּאַר אָוְנְדָן נָאָר אָמָּל.
פֵּיגעלע שְׁמִיכְלָט. זַי אַיז צַוְּפָרִידַן.
זַי זָנְגַט דָּאָס לִידְעַלְעַ נָאָר אַ מָאָל
אוֹן אלְעַ הָעַלְפָּן אִיר זָנְגַעַן.

די מאָמע גִּיט פֵּיגעלען אַ קוֹש אַין קָעְפָּעַלְעַ אוֹן זַי זָגַט :
— אַ גַּעַזְוַנְתָּ אַין דִּין קָעְפָּעַלְעַ, מִין שִׁין מיידעלע !
אוֹן גִּיטְעַלְעַ אוֹן מָאַטְעַלְעַ זָגַן אוּיךְ :
— אַ גַּעַזְוַנְתָּ אַין דִּין קָעְפָּעַלְעַ !

עם קומט דער ליבער זומער

עס איז א שיינער טאג. די זון שיינט. עס איז ווארעם.
די קינדער קומען אין שול אָן מאנטלען.

דער לערער זאגט :

— נאָר אָ וואָר אָוּן נאָר אָ וואָר אָוּן עַס ווועט זיין
זיער הייס.

— איך האָב ליב דעם הייסן זומער ! —
שרײַט אויס לייבעלע.

פֿרְעָגֶט דער לערער :

— פֿאָרוֹוָאס, לייבעלע, האָסטו אָזוי ליב דעם הייסן
זומער ?

ענטפֿערט לייבעלע :

— וויל זומער גײַט מען ניט אין שול . . .
אלע קינדער לאָכַן. דער לערער לאָכַט אויך.
זאגט לייבעלע :

— איך האָב ליב צו גײַן אין שול.

אָבעָר זומער אִין זיער הייס,
גײַט קיינער ניט אין שול.

זומער פֿאָר איך אִין קעַמֵּפֶן.
גיטעלע זאגט :

— אָוּן איך פֿאָר ניט אִין אָ קעַמֵּפֶן. מײַן משפה
האָט אָ זומער-הוּז.

און בערעלע זאגט :

— און איך פֿאָר זומער צו מײַן פֿעטער אין קָאנָאָדָע.
גיטעלע פֶּרעהָט :

— וואו פֶּאָרט דער לערער זומער ?
ענטפֿערט דער לערער :

— זומער האָב איך ליַב צו זיין בַּיִּ אַ וְאָסָעָר.
זומער האָב איך ליַב צו שויימען.
זומער האָב איך ליַב צו זיין אוֹיפָּ דער זוֹן אָן
צַוְּ רָוּן.

זאגט מאָטעלע :

— אָז מעַן לעַרנְט מִיט אָונְדוֹ אַ גָּאנְץ יָאָר,
דָּאָרָף מעַן אוֹיפָּ אָן אָמָת אַ סְךָ רָוּן.
אלָעַ קִינְדָּעָר לְאָכוֹן. דער לערער לאָכָט אוֹיר.
ער זאגט :

— נֵיַּן, קִינְדָּעָר, אִיר זִיְּט גַּעֲוֹעַן זִיְּעַר גַּוטָּע קִינְדָּעָר.
אִיר האָב אִיךְ זִיְּעַר לַיְבָּ. אִיךְ וּוּלְ בְּעַנְקָעַן נָאָר אִיךְ.
די קִינְדָּעָר וּוּרְעַן זִיְּעַר שְׁטִילְ.
זִיְּקוֹעַן אוֹיפָּ דָּעַם לערער אָן זִיְּ שְׂוּוּיגָן.

דער לערער זאגט :

— מָאָרְגָּן וּוּלְ אִיךְ אִיךְ גַּעֲפָן נִיְּיעַ בִּיכְעָר.
אִין דָּעַם נִיְּיעַ בָּוקְ זִיְּנָעַן דָּא אַ סְךָ נִיְּיעַ שִׁינְעַן לִידְעָר.
אִין דָּעַם בָּוקְ זִיְּנָעַן דָּא אַ סְךָ שִׁינְעַן מַעֲשִׂיותָ.
קוֹמֶט מָאָרְגָּן אִין שָׁוֹלְ. עַס וּוּטְ זִיְּן
דער לְעַצְטָעָר טָאָג אִין דער יִדְישָׁעָר שָׁוֹלְ.

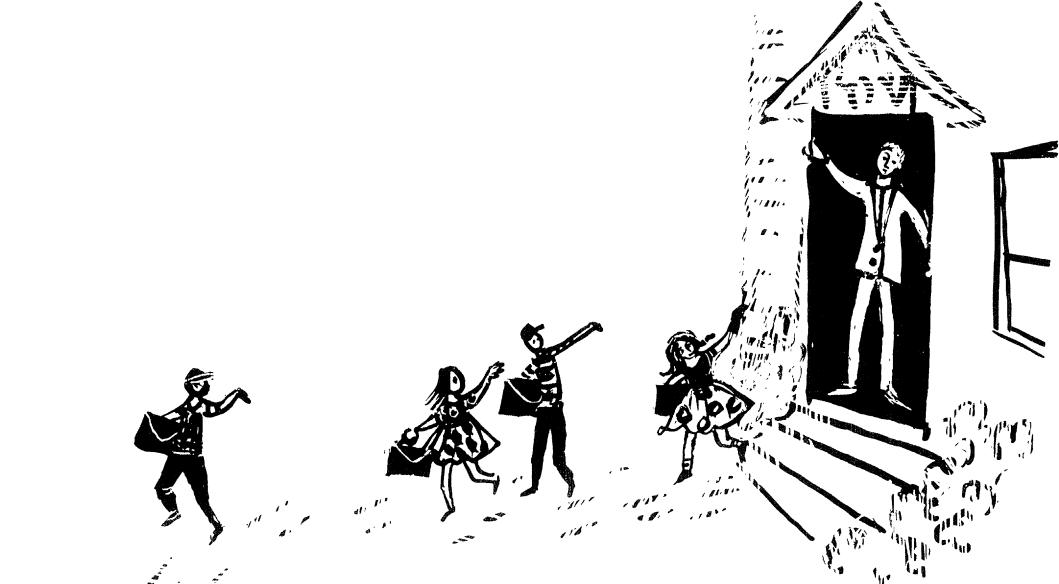
דער יומ-טוב פון לערנען

אין שול איז היינט א יומ-טוב.
אויפֿן לערעערס טיש זייןען דא בלומען.
וואס איז דאס פֿאָר א יומ-טוב?
היינט איז ניט דער יומ-טוב חנוכה.
עם איז ניט דער יומ-טוב פוריים.
עם איז ניט דער יומ-טוב פֿסהַה.
עם איז שוין אויך נאָך דעם יומ-טוב שבועות.
וואס פֿאָר א יומ-טוב איז היינט אין שול?
דער לערעער שרײַבְט אויפֿן טאּוֹל:
— היינט איז א יומ-טוב.
דער יומ-טוב פֿון שול,
דער יומ-טוב פֿון לערנען.
נאָך דעם זאגט דער לערעער:
— קינדער, עם איז שוין אַיאָר ווי אַיר לערן מיט אַיך.
אַיר זיַּיט געוווען גוטע קינדער.
אַיר האָט לֵיב געהאָט צו קומען אין שול.
אַיר האָט לֵיב געהאָט דאס לערנען.
אַיך האָב אויך לֵיב געהאָט צו קומען אין שול
אוֹן אַיך האָב לֵיב געהאָט צו לערנען מיט אַיך.
אַיר קענט שוין אַביסֶל לייענען יידיש.
אַיר קענט שוין אַביסֶל שרײַבְן יידיש.
אַיר קענט שוין אַביסֶל רײַדְן יידיש.
אַיר קענט שוין זינגען יידישע ליזער.
אוֹן אַיר ווייסט שוין אַביסֶל פֿון יידישע יומ-טוביים.
דער לערעער קוקט אויף די קינדער אוֹן ער רעדט
וועיטער:
— אַבער אַיר קענט נאָך ניט שרײַבְן יידיש זיעער גוט.
אַיר קענט נאָך ניט לייענען יידיש זיעער גוט.

איך קענט נאך ניט גוט רײַידן יידיש.
איך קענט נאך ניט אלע יידישע ליזער.
און איך קענט נאך ניט אלע יידישע יומ-טוביים.
איך דארפֿט נאך לערנען און לערנען . . .
דעָר לערעָר נעמֶט אַבּוֹך אַינְדָּר האַנט אַונְד עָר זָגָט:
— אַט דָּאָס אִיז דָּאָס נִיעָיַע יִדִּישׁ בּוֹך.
דָּאָס בּוֹך וּוּלְן מִיר לערנען דָּאָס צוֹוִיטָעַ יָאָר.
עם אִיז אַ גּוֹט יִדִּישׁ בּוֹך.
איך וּוּל אִיךְ אִיצְט גַּעֲבָן דֵּי נִיעָיַע יִדִּישׁ בִּיכָּעָר.
די קִינְדָּעָר בָּאָקוּמוּן דֵּי נִיעָיַע בִּיכָּעָר.
זַי זַיְנָעַן פְּרִילְעָד אַונְד אָוּמְעָטִיק.
זַי זַיְנָעַן פְּרִילְעָד, וּוַיְיל זַי פָּאָרָן בָּאָלָד אָוּעָק אַין
קַעְמָפּ, אַין וּוּאָלָד, אַין פְּעָלָד.
זַי זַיְנָעַן אָוּמְעָטִיק, וּוַיְיל זַי וּוּלְן צָעָן וּוּאָכוֹן
נִיט זָעָן דָּעַם לערעָר.
דעָר לערעָר זָגָט:
— נֹו, קִינְדָּעָר, לְאִמְרָא אִיצְט זַיְנָעַן אַ שִּׁין יִדִּישׁ לִיד.
די קִינְדָּעָר זַיְנָעַן:

אוֹפֶּן פְּרִיפְּעַטְשִׁיךְ בְּרַעַנְתְּ אַ פְּנִיעָרֶל
און אַין שְׁטוּב אַיז חַיִּים,
און דָּעַר רְבִּי לְעַרְנָתְ קְלִינְעָן קִינְדָּעָרְלָעֶד
דָּעַם אַלְפִּיבִּיתְ.

זַיְגַּטְזִישָׁע, קִינְדָּעָרְלָעֶד,
גַּעַדְעַנְקַטְזִישָׁע, טַיְעָרָע,
וּאָס אִיךְ לְעַרְנָתְ דָּא,
זַיְגַּטְזִישָׁע נַאֲך אַ מָאָל
און טַאָקָע נַאֲך אַ מָאָל:
קְמִיזְאָלָף — אָ.

די קינדער זינגען נאך א סך יידישע לידער.
נאך דעם נעמען זי די ביכער און די העפטן.
זי גיעין צו צו דעם לערער און זי זאגן :

— א גוטן טאג, לערער !

— א גוט יאר, לערער !

— האט א פֿרײַלעַכָּן זומער, לערער !

אוֹן דער לערער זאגט :

— האט א פֿרײַלעַכָּן אוֹן א געזונטן זומער, קינדער.

איך וועל איך אלע זען אין צוּווִיתָן קלָסָן. זייט געזונט !

— זייט געזונט, קינדער !

— זייט געזונט, לערער !

וְאַקָּבָלֶאָר

p. 3	p. 3	3 ז'
the	di	די
children	kinder	קינדר
go	geyen	גײַעַן
in, to	in	איַן
school	shul	שול
p. 4	p. 4	4 ז'
Motele (name)	Motele	מאטעלע
goes	geyt	גײַט
Gitele (name)	Gitele	גייטעלע
and	un	און
p. 5	p. 5	5 ז'
comes, to come	kumt, kumen	קומט, קומען
good morning	gut-morgn	גוט-מַאָרְגַּן
teacher	lerer	לַרְאָר
p. 6	p. 6	6 ז'
says, to say	zogt, zogn	זָאגַט, זָאגַן
all	ale	אלָעַ
the	der	דָּעַר
p. 7	p. 7	7 ז'
sings, to sing	zingt, zingen	זִינְגַּט, זִינְגַּעַן
to you	aykh	אַיךְ
everyone	alemen	אַלְעָמֵן
the, this	dos	דוֹס
song	lid	ליַּיד
p. 8	p. 8	8 ז'
is	iz	איַן
a	a	אָ
Jewish	yidishe	יִדִּישָׁ
let's	lomir	לַאֲמִיר
Yiddish (language)	yidish	יִדִּישָׁ
p. 9	p. 9	9 ז'
I	ikh	אֵיךְ
know, can	ken	קָעַן
sing	zing	זִינְגַּ
am	bin	בִּין
child	kind	קִינְדַּן
p. 10	p. 10	10 ז'
you	ir	אֵיר
well, good	gut	גָוֵת
to read, reads	leyenen, leyent	לִיְעַנְגַּן, לִיְעַנְגַּת
learns, to learn	lernt, lernen	לִעְרַנְטַ, לִעְרַנְגַּן
p. 11	p. 11	11 ז'
read	leyen	לִיְעַן
very	zeyer	זַיְעַר
let there be	zol zayn	זָאַל זַיְן
a little	a bisele	אַ בִּיסְעָלֶה
quiet, silence	shtil	שְׁטִיל
p. 12	p. 12	12 ז'
it is	es iz	עֵס אֵיז
like	hob lib	הָאָפַּה לִיבַּ
happy	freylekh	פֿרַּיְלַעַךְ
who	ver	וּוֹעֵר

p. 13

- to
to dance
to jump
to laugh
to make
p. 14
home
take
books
tomorrow
again
good-day, good-bye
p. 15
they
good evening
mother
see
have
book
from
are
p. 16
us
to speak
to hear
songs
p. 17
also
little boy
little girl
herself
p. 18
sit
to write, writes
to take
notebook(s)
not
I don't have any
gives
p. 19
on the
blackboard
know how
already
a little
becomes
full
bowl
p. 20
with
little children
full
he
new
p. 21
gets (stands) up
nice, pretty

p. 13

- tsu
tantsn
shpringen
lakhn
makhn
p. 14
aheym
nemt
bikher
morgn
vider
a gutn-tog
p. 15
zey
gutn-ovnt
mame
ze
hob
bukh
fun
zayt
p. 16
undz
reydn
hern
lider
p. 17
oykh
yingele
meydele
aleyn
p. 18
zitst
shraybn, shraybt
nemen
heft(n)
nit
ikh hob nit keyn
git
p. 19
oyfn
tovl
kent
shoyn
a bisl
vert
fule
shisl
p. 20
mit
kinderlekh
ful
er
nay
p. 21
shteyt oyf
sheyn

13 ז'

- צֹו
תָּנַאנְצָן
שָׁפְרִינְגָּעָן
לְאַכְּנָן
מְאַכְּנָן
אֲהַיִם
נְעַטְּמָן
בִּיכְעָרָן
מְאַרְגָּן
וּוִידְעָרָן
אָ גּוֹטְנַ-טָּאגָן
זֵי
גּוֹטְנַ-אוֹוָנָט
מְאַמְּמָעָן
זֵעָן
הַאָבָּעָן
בּוֹעָן
פּוֹן
זְבִּיטָן
אָוֹנְדָּן
רִיְדָן
הַעֲרָן
לִידְעָרָן
אַיְיךְ
יִינְגְּעָלָעָן
מִידְעָלָעָן
אַלְיָין
זִיצְטָן
שְׁרִיבְּפָן, שְׁרִיבְּבָט
נְעַמְּעָן
הַעֲקָטָן(וְ)
בִּיטָּן
אַיְיךְ הַאָבָּן תִּקְיָין
גִּיטָּן
אַוְיָן
טְאַוּוֹל
קָעָנָט
שְׁוִין
אַ בִּיסְלָן
וּוְעָרָט
פּוֹלָעָן
שִׁיסְלָן
מִיטָּן
קִינְדְּעָרְלָעָן
פּוֹלָעָן
עַרְעָן
נִיְעָן
זְבִּיטָעָן
שְׁטִיטִיטָעָן אַיְיךְ
שְׁיִינְעָן

to understand	farshteyn	פֿאַרְשְׁטֵין
p. 22	p. 22	ז'
asks	fregt	פֿרְגַּט
to count	tseyln	צִילָּן
one	eyns	אַיִнָּס
up to	biz	בִּין
ten	tsen	צָעֹן
in Yiddish	oyf yidish	אַוְיףּ יִדִּישׁ
p. 23	p. 23	ז'
two	tsvey	צּוּווּיָּה
fast, faster	gikh, gikher	גִּיךְ, גִּיכְהֶר
in a row	in a rey	אַיְן אַ רֵּי
four	fir	פִּיר
we	mir	מִיר
six	zeks	זָעֲקָס
feet	fis	פִּיס
my	mayn	מִינָּן
father	tate	תָּאַטָּע
p. 24	p. 24	ז'
days	teg	טָעָג
week	vokh	וּוָאָךְ
what	vos	וּוָאָם
seven	zibn	זִיבָּן
are	zaynen	זִיְנָעַן
brothers	brider	בְּרִידְעָר
p. 25	p. 25	ז'
works	arbeit	אַרְבָּעַט
five	finf	פִּינְפּ
yes	yo	יאָ
at home	in der heym	אַזְּנָעַר הַיִם
does	tut	טָטָּה
your	ayer	איְיָעָר
tailor	shnayder	שְׂנִיְידָעָר
p. 26	p. 26	ז'
sews	neyt	נִיְיטָּה
clothes	kleyder	קְלִיְידָעָר
with what	mit vos	מִיטּוֹאָם
hands	hent	הַעַנְטָּה
needle	nodl	נוֹגָלָּה
thread	fodem	פָּאַדְעָם
p. 27	p. 27	ז'
this is the way	ot azoy	אָט אָזוֹיָּה
really	dokh	לְאָךְ
whole	gantse	גָּאנְצָּה
another	an ander	אָן אַנְדָּעָר
hard	shver	שְׁוֹועָר
scissors	sher	שְׁעָרָה
at night	beynakht	בְּיַנְאָכְתָּה
made	gemakht	גַּעְמָאָכְתָּה
p. 28	p. 28	ז'
chairs	shtuln	שְׁטוּלָּה
tables	tishn	טִישָּׁן
shoes	shikh	שִׁיךְ
must have	darfn hobn	דָּאָרְפָּן הַאָפָּן
you	du	דוּ
houses	hayzer	הַיְזָעָר
walls	vent	וּוְעַנְטָּה
let (may) the	zoln zayn	זָאַלְנָהָזִין

strong, healthy	gezunt	געזונט
p. 29	p. 29	29 ז'
today	haynt	הינט
Friday	fraytik	פֿרְטִיכִיךְ
Saturday	shabes	שַׁבָּת
to sleep	shlofn	שְׁלָאָפָן
longer	lenger	לְעָנָגָעָר
if	az	אָז
lets	lozt	לוֹזֶט
		30 ז'
		דערצ'ילט
tells	dertseylt	מַעֲשָׂה
story	mayse	31 ז'
		פֿרְגִּיגְלָעַ
p. 31	p. 31	אַנְדוֹזָעַר
Feygele (name)	Feygele	שְׁוֹועָסְטָעָרַל
our	undzer	קְלִיְידָעָלַע
little sister	shvesterl	רֵין
dress	kleydele	אַיִף
clean	reyn	צָום טִישׁ
for	oyf	מִשְׁפָּחָה
to the table	tsum tish	32 ז'
family	mishpokhe	בִּים
		שְׁפָעַט
p. 32	p. 32	עַסְנָה
at the	baym	חַלָּה
late	shpet	פִּישׁ
food, to eat	esn	וּוְעָלָט
khale, white bread	khale	
fish	fish	
world	velt	
		33 ז'
		אַיִן דָּעַר פְּרִי
p. 33	p. 33	אַזְיִינָעָר
in the morning	in der fri	וַיִּזְעַד
o'clock, time	a zeyger	בָּאָפָע
grandfather	zeyde	בְּיִידָע
grandmother	bobe	
both	beyde	
		34 ז'
p. 34	p. 34	וְוָאָס מַאֲכָסְתוֹ ?
how are you?	vos makhstu?	אָדָאנְק
thank you	a dank	וְאָכוֹן
things	zakhn	שְׁפִילַט זִיךְרָן
plays	shpilt zikh	נָאָר דָעַם
afterwards	nokh dem	35 ז'
		בָּאָגָרִיסְן
p. 35	p. 35	שְׁמַיְיכָלֶט
to greet, welcome	bagrisn	36 ז'
smiles	shmeykhlt	שְׁרִירִיט אַוִיס
		וּוְנְטִיכָּה
p. 36	p. 36	חַנוּכָה
shouts, cries out	shrayt oys	וּוְיִפְלֵל
Sunday	zuntik	אַכְטָה
Hanukkah	khanuke	
how many	vifl	
eight	akht	
		37 ז'
p. 37	p. 37	קְלִיְינָעָר
small	kleyner	דְּרִיְידָל
dreydl, top	dreydl	בְּלִינוּ
lead	blay	דְּרִיכָה
three	dray	נְעַמְנָעָן וִיךְ פְּאָר
take	nemen zikh far	טְאַנְצָן
dance	tants	אַלְעָמָאל
always	ale mol	
here	do	אָז

in	arayn	אֲרַיָּן
p. 38	p. 38	38 ז'
first	ershter	עֶרְשְׁטָעֵר
for	nokh	נָאֵךְ
money	gelt	גַּלְטָן
opens	efnt	עַפְנָתְן
door	tir	טִיר
happy holiday	gut-yom-tev	גּוֹטְ-יּוֹם-טֻובְּן
lights	tsindt on	צִינְדַּט אָן
candles	likht	לִיכְטָן
p. 39	p. 39	39 ז'
house	hoyz	הַוִּין
warm	varem	וָאָרְעֵם
pancakes	latkes	לַאֲטְקָעֵס
small	kleyn	קָלִין
p. 40	p. 40	40 ז'
such a	aza	אָזָא
receives, to receive	bakumt, bakumen	בָּאָקוּמָט, בָּאָקוּמָעֵן
dear	tayer	טִיעָר
p. 41	p. 41	41 ז'
eighth	akhter	אַכְטָעֵר
day	fog	טָאגְּן
great, important	groyser	גְּרוֹיסָעֵר
play	shpil	שְׁפִילְן
for, among	bay	בְּנֵי
candles	likhtelekh	לִיכְטָלְעָן
nice	sheyner	שִׁינְעָרְן
p. 42	p. 42	42 ז'
snow	shney	שְׁנֵי
look	kukn	קּוּקָן
white	vays(er)	וּוִינְסָ(עֶרֶן)
cold	kalt	קָאַלְטָן
make happy	derfrey	דָּעַרְפְּרִי
p. 43	p. 43	43 ז'
lies	ligt	לִיגְטָן
answers	entfert	עַנְטָפְעָרֶט
bed	bet	בְּעֵטָן
little head	kepele	הַעֲפָלָעָן
hurts	tut vey	טוֹטָן וּוֹיָן
places, puts	leygt	לִיְגָטָן
p. 44	p. 44	44 ז'
doctor	dokter	דָּאָקְטָעֵר
throat	haldz	הַאלְדוֹןָן
red	royt	רוֹיְטָן
will	vet, vel	וּוֹעַטָּן, וּוֹעַלָּן
medicine	meditsin	מְעַדְצִיןָן
nine	nayn	נָנִיןָן
p. 45	p. 45	45 ז'
how is	vos makht	וּוֹאָס מַאְכָטָן
better	beser	בְּעָסָרָן
to help	helfn	הַעֲלָפָן
to buy	koyfn	קוּיְפָן
bread	broyt	בְּרוּיְטָן
to wash	vashn	וּוֹאַשָּׁן
dishes	teler	טַעַלְעָרָן
p. 46	p. 46	46 ז'
Monday	montik	מַאְנְטִיךְ
Tuesday	dinstik	דִּינְסְטִיךְ

to iron	presn	פְּרָעֵסן
Wednesday	mitvokh	מִיטוֹאַךְ
Thursday	donershtik	דָּאנְדְּשְׁטִיךְ
to clean	ramen	רָאמְעַן
to rest	ruen	רוּעַן
	p. 47	ז' 47
pat, caress	glet	גֶּלֶעֶט
	p. 48	ז' 48
birthday	geburtstag	גַּעֲבָרְטַּסְטָּאָג
years	yor	יָאָר
ask, invite	betn	בְּעַתְּנָן
friends	fraynd	פְּרַיְנְד
uncle	feter	פְּעַטְעָר
Meylekh (name)	meylekh	מָלֵךְ
	p. 49	ז' 49
arrived	gekumen	גְּקֻומָּן
your	dayne	דִּינְעָן
to know	veysn	וַיְיסָן
when, whenever	ven	וּוֹעֵן
tricks	kuntsn	קוֹנְצָן
rhymes	gramen	גְּרָאָמְעָן
	p. 50-51	ז' 51-50
eyes	oygn	אוֹיגָן
penny	peni	פְּעַנְיָן
shows	vayzt	וַיְזִיט
fine	fayn	פְּיִין
more	mer	מְעַרְעָם
not here	nito	נִיטָּא
	p. 52-53	ז' 53-52
begin	heybn on	הַיְבָן אֹן
falls	falt	פְּאָלָט
tired	mid	מִיד
to keep, stay	haltn zikh	הַאלְתּוֹן זִיכָּר
together	ineynem	אִינְאַיְנָעָם
riddle(s)	retenish(n)	רַעֲטְנִישׁ(ן)
true	emes	אַמְתָּה
now	itst	אַיְצָט
	p. 54-55	ז' 55-54
mouth	moyl	מוֹיל
clock	zeyger	זֵיגֶר
stand	shtey	שְׂטֵי
place	ort	אָרֶט
gift, present	matone	מַתְנָה
out	aroys	אַרְוֵיס
soon	bald	בָּאָלְד
little sled	shlitele	שְׁלִיטְלֵל
good night	a gute nakht	אָ גּוּטָעַ נָאָכָט
	p. 56-57	ז' 57-56
zoo	zu	זֹו
winter	vinter	וִינְטֶר
bear	ber	בֵּרָר
wall	vant	וָאָגָט
you are	bist	בִּיסְט
heavy	shver	שְׁוֹעֵר
because	vayl	וּוְבַּל
lion	leyb	לִיבָּה
monkey	malpe	מַלְפָּעָה
high	hoykh	הַוִּיר

looks like	zet oys	זעט אויס
p. 58	p. 58	ז' 58
early	fri	פָּרִי
to get up	oyfshteyn	אַיְּפְּשְׁתֵּין
kiss	kush	קֹוְשׁ
p. 59	p. 59	ז' 59
park	park	פֿאָרָק
to sleighride	zikh shlitlen	זִיךְ שְׁלִיטְלָעַן
hill	bergl	בערגל
sit down	zetsn zikh	זֶץְנַן זִיךְ
gets up	heybt zikh oyf	הַיְבַּט זִיךְ אֲוֹיפָ
again	nokh a mol	נוֹאָךְ אָמָל
p. 60	p. 60	ז' 60
remember	gedenkt	גַּדְעָנְקַט
carpenter	stolyer	סְטָלִיעָר
bakes	bakt	בָּאָקְטַּ
baker	beker	בְּעָקָעַר
p. 61	p. 61	ז' 61
in the day time	baytog	בִּיטָּאָג
kneads	kret	קְנָעַט
shoemaker, cobbler	shuster	שּׁוֹסְטָעַר
p. 62	p. 62	ז' 62
half	halb	הַאלָּב
sweet	zis	זִיס
pastry, baker's ware	gebeks	גַּעֲבָעַקְס
old	alte	אַלְטָעַ
p. 63	p. 63	ז' 63
still	nokh alts	נוֹאָךְ אַלְטַּס
sick	krank	קְרָאָנָק
letter	briv	בְּרִיוֹ
words	verter	וּוְרָטָעַר
dear	libe	לִיבָּעַ
paper	papir	פָּאָפִיר
p. 64	p. 64	ז' 64
are you	bistu	בִּיסְטוֹ
Purim	purim	פּוּרִים
you will	vestu	וּוְעָסְטוֹ
be	zayn	זַיְן
p. 65	p. 65	ז' 65
king	meylekh	מֶלֶךְ
a fool	a nar	אָנָּאָר
bad	shlekhtn	שְׁלַעַכְתָּן
man	man	מַאְנָן
was	geven	גְּעוּוֹן
hated	faynt gehat	פְּינִינְטַּ גַּעַהָּט
Jews	yidn	יִידָּן
Esther	ester	אֶסְטָר
to rejoice	freyen zikh	פְּרִיעָן זִיךְ
p. 66	p. 66	ז' 66
throw out	varf aroys	וּוְאָרָף אָרוֹיָס
me	mikh	מַיְחָד
p. 67-68	p. 67-68	ז' 67-68
disguised	farshelt	פְּאָרְשְׁטָעַלְטַּ
therefore	derfar	דְּעָרְפָּאָר
Mordecai	mordkhe	מְרָדְכָּי
Haman	homen	הַמָּן
best	bester	בְּעָסְטָעַר
gold	gold	אֲלָדַּן

crown	kroyn	קדוין
pleased	tsufridn	צופְּרִידָן
p. 69	p. 69	ז' 69
picture(s)	bild(er)	בִּילֶד(עַר)
writer(s)	shrayber(s)	שְׁרֵיְבֶּר(ס)
Peretz	perets	פֶּרֶץ
p. 70	p. 70	ז' 70
field	feld	פֶּעֶלֶד
little tree	beymele	בִּימְעָלָע
green	grine	גְּרִינָע
branch(es)	tsvaygele(kh)	צְוַיְגֶּלֶעֶל(קְ)
little bird	feygele	פְּגִיגֶלֶעֶל
shuts	makht tsu	מַאֲכָת צֹ
little eyes	eygelekh	אַיְגֶלֶעֶךְ
grows	vakst	וָאַקְסָט
little apple	epele	עַפְּלָעָל
blessing	brokhe	ברכה
p. 71	p. 71	ז' 71
sun	zun	זוּן
shines	shaynt	שְׁיַנְט
spring	friling	פְּרִילִינָג
back	tsurik	צּוֹרִיק
Passover	peysekh	פְּסָח
joy	freyd	פְּרִיד
people	mentshn	מַעֲנְטָשָׁן
p. 72	p. 72	ז' 72
to bloom	blien	בְּלִיעָן
flowers	blumen	בְּלוּמָעָן
pick	rayst oys	רַיְסָט אֹוִיס
walk	shpatsir	שְׁפָאַצִּיר
p. 73	p. 73	ז' 73
Matzoh	matse	מַצָּה
wine	vayn	וָיְנָן
carry	frogn	טְרָאָגָן
p. 74-75	p. 74-75	ז' 74-75
Seyder	seyder	סְדָר
Haggodah	hagode	הַגּוֹדָה
four questions	fir kashes	פִּיר קָשָׁוֹת
why	farvos	פְּאָרוּאָס
different	andersh	אַנְדָּעָרָש
nights	nekht	נַעַכְת
kitchen	kikh	קִיךְ
give me	gib mir	גִּיבּ מִיר
to drink	trinken	טְרִינְקָעָן
to bring	brennen	בְּרֻעְנָגָעָן
falls asleep	shloft ayn	שְׁלָאָפָט אַיְן
queen	malke	מַלְכָה
cup, goblet	bekher	בְּכָעָר
drank	getrunken	גַּעֲטְרוֹנְקָעָן
the prophet Elijah	eliyahu hanovi	אֵלִיאָחוּ הַנְּבִיא
p. 76-77	p. 76-77	ז' 77-76
to visit	tsu gast	צּוּ גָּאָסְט
nuts	nis	ニִסְ
heard	gehert	גַּהְעָרֶט
country	land	לְאַנְדָּר
Israel	yisroel	יִשְׂרָאֵל
goes, rides	fort	פְּאָרֶט
to	keyn	קִיְּן

sad	umetik	אומעטיק
only	nor	נאר
to fly	flien	פליעין
airplane	eroplan	ערפאלאן
airfield	fli-feld	פלַּיְ-פָּלְד
away	avek	אוועק
everyone hurries	me loyft	מע לוייפט
up	aroyf	אַרְוִיךְ
higher	hekher	העכער
	p. 78	78 ז'
yesterday	nekhtn	נעכטן
many	a sahk	א סך
danced	getantst	געטאנצט
streets	gasn	גָּאַסְן
sang	gezungen	געזונגען
	p. 79-80	80 ז'
guest	gast	גָּאַסְט
black	shvartse	שׂוֹוֹאַרְצֵעַ
hair	hor	הָגָּר
cousin	kuzine	קוּזִינְעַ
far away	vayt	וּוַיְצַט
from where	fun vanen	פָּוּן וּוְאֶגְעָן
Argentina	argentine	אֲרְגְּוּנְטִינְעַ
what is your name ?	vi heystu?	וַיִּהְיֵשְׁתּוּ ?
knew	gevust	גְּעוּוֹאַסְט
	p. 81	81 ז'
Shevues	shevues	שְׂהֻוּעָות
decorates	putst oys	פּוֹצְט אֹוִיס
herbs, foliage	grins	גְּרִינְס
Torah	toyre	תוֹרָה
	p. 82	82 ז'
to remain	blaybn	בְּלִיבָּן
always	shtendik	שְׁטָעַנְדִּיךְ
you should	zolstu	זָאַלְסְטוּ
obey, listen to	folgn	פְּאַלְגַּן
word	vort	וּוְאַרְט
friend	khaver	חַבָּר
Moses	moyshe rabeynu	מֹשֶׁה רַבְּיָנוּ
to live	lebn	לְעַבְנָן
	p. 83	83 ז'
p. 83	muters-tog	מוּטְעָרְסְ-טָאָג
mothers' day	veynt, veynen	וּוַיִּנְטָן, וּוַיִּגְעָן
cries, to cry	frier	פְּרִיעָר
before	shenste	שְׁעַנְסְטָע
prettiest		
	p. 84	84 ז'
once	a mol	אַ מָּאָל
was called, name was	geheysn	גַּעֲהִיְסָן
smart	klug	קָלוֹג
called	gerufn	גַּעֲרוֹפָן
to lose	farlirn	פְּאַרְלִירָן
each	yede	יְעַדָּע
minute	minut	מִינְוָת
stores	kromen	קְרָאָמָעָן
looks for	zukht	זּוֹכָט
without	on	אָן
	p. 85-86	86-85 ז'
p. 85-86	frishtik	פְּרִישְׁטִיךְ
breakfast	greyt	גְּרִיְיט
ready		

room	tsimer	צימער
gets	krikt	криיגט
rings	klingt	קלינגט
puts, sets	shtelt avek	שטעטלט אוועק
	p. 87	87
as much	azoy fil	אוזי פיל
same	glaykh	גלאיך
open	osn	אָפַן
window	fentster	פֿאנְצְטֶעֶר
stars	shtern	שְׁטֶוּרֶן
	p. 88	88
once	eyn mol	איין מאַל
kindergarten	kinder-gortn	קיינדר-גָּאוֹרטַן
knocks	klapt	קלאָפְּט
busy	farnumen	פֿאָרְנוּמָעַן
	p. 89-90	90-89
coats	mantlen	מאָנטְלָעַן
hot	heys	הֵיס
summer	zumer	זּוּמָעַר
no one	keyner nit	קיינְגָּער נִיט
camp	kemp	קָעְמָפַּ
Canada	kanade	קָאנְאָדָעַ
water	vaser	וָאָסְעָר
to swim	shvimen	שְׂוִיְמָעַן
truly	oyf an emes	אוּרָה אָן אַמְּתַ
to miss	benken	בענְקָעַן
are silent	shvaygn	שְׂוִיְגָּן
last	letster	לְעַצְטָעַר
	p. 91-93	93-91
what kind of a	vos far a	וּוָאָס פ־ּאָר אָ
further	vayter	וּוְיְטָעַר
second	tsveyte	צְוַיְיטָעַ
woods	vald	וּוְאַלְדַּ
fireside, hearth	pripedshik	פְּרִיְפְּעַשְׂיַיךְ
burns	brent	בְּרַעְנֶט
small flame	fayerl	פְּגַיְעָרֶל
room	shtub	שְׁטוּבַּ
teacher	rebe	רְבִּי
Jewish alphabet	alef-beys	אַלְפִּ-בִּיְתַּ
class	klas	קְלָאָס

א ווארט פונגען מהבר

עם איין דער אַנגָּגָּעָנָּמָּעָר הוּא פּוֹן דעם מהבר צו דאנקען אָריי פֿערזָאנָעַן
 פֶּאָר דער הַיְלָפַּן ווּאָס זַיִי האָפַן אַים גַּעֲגַבָּן בְּיַמִּים צוֹנוּפְּשָׁטְעָלָן דאס בּוֹך.
 איין דער עַרְשְׁטָעַר רַיִי קומָט אָדָאנְק דעם בִּילְדוֹנְגָּס-דִּירְעַקְטָאָר פּוֹן
 אַרְבָּעַטְעַרְרִינְגַּן זַיִי עַפְּרוֹיקִין פֶּאָר זַיִן פְּסָדְדִּיקָעָר דֻּעְרָמוֹטִיקָוָנָגָה אָזַ אַיךְ
 זָאַל זַיִךְ דַּי אַרְבָּעַט אָונְטָעָרְנָעָמָעַן. אָזַ זַיִן דֻּעְרָמוֹטִיקָוָנָגָה אָזַ זַיִנְעַ עַצְוָתָ
 וּוְאַלְטָזָאָס בּוֹך נִיט גַּעֲקָעָנֶט דֻּעְרָשְׁיַנְגָּעָן. אַיךְ דָּאנְק דַּי חַבְּרִים-לְעַרְעָרָסָ
 תָּ, בְּעַרְנוֹשִׁתְיָין, דָּוד בְּעַרְעוֹזָר, מָ. וּוְלַאֲדָקָאָוָסָקִי, יִי. לְאַזְאָרָסָאָן, יִי. זַיְלְבָעַרְבָּרגָ
 בָּ, צָאַל אָזַן שַׁ, דַזְוּגָעַר פֶּאָר אוּיְמָעָרְקָזָאָם לְיַיְעַנְעַן דעם מְאַנוֹסְקָרִיפָטָ
 אָזַן פֶּאָר זַיְעָרָע וּוְיכְטִיקָע אָנוּזְיַזְגָּעָן; דעם קָאַמְּפָאַזְיָתָאָר מִיכְלָ גַּלְבָּאָרָטָ
 פֶּאָר שְׁרִיבְּנָן מְזִיקָע צו אָריי לִידָּעָר, ווּאָס קָוְמָעַן אַרְתָּן אָזַן דעם בּוֹך אָזַן אוּיךְ

פֵּאָר אַוִּיכְנֶעֱמָעָן דִּי מַזְוִיק פָּוֹן דִּי אַנְדָּרָעַ לִידָּעָר אָוּן צָוְגָּרִיטִין זַיְ צָוְם דָּרוֹק ;
 דָּרָעַ מַאֲלָרִין אַילָּה גַּאֲרְדָּאָן פֵּאָר דִּי פְּבִינְגָן אָוּן אַרְיָגְנִינְגָּלָעַ צִיְּכְעָנוֹגָעָן ;
 קִינְסְטָלָעַר פַּרְץ קָאַמִּינְסְקִי וְאָס אַונְגָּטָר זַיְן אַוִּיכְוִיכְט אַיְן דָּאָס בָּזָק גַּעֲזָעַט
 אָוּן גַּעֲדָרָקְט גַּעֲוָאָרָן ; מִינְן פְּרוּי חַנְהָה גַּאֲרְדָּאָן-מַלְאָטָעַ פֵּאָר צָוְגָּרִיטִין דָּעַט
 מַאֲנוֹסְקָרִיפְט צָוְם דָּרוֹק אָוּן פֵּאָר דָּרָעַ זָאַרְגָּעוֹדְקָרָעַר קָאַרְעָקָטוֹר, אָוּן אַחֲרוֹן,
 אַחֲרוֹן — מִינְן רַעֲדָקָטָר יְוָדָל מַאֲרָק, וְאָס הָאָט דִּי אַגְּנָצָעַ צַיְּטָט פָּוֹן מִינְן
 אַרְבָּעַט אַוִּיפְט דָּעַט בָּזָק, אַרְוִיסְגַּעְוָוִין צַוְּמִיר אָן אַשְׁיָּוּר פְּרִיבְּנְדָשָׂפָט, הָאָט
 אַפְּגָעָגָעָבָן אַסְכָּט אָוּן אַיְן מִיטָּמָשָׂ מִיטְגָּעָגָעָגָעָן הָאַנְטְּ-בִּינְ-הָאָנְטְּ
 פָּוֹנוּס עַדְשָׁתָן זַיְטָל פָּוֹן בָּזָק בִּינוֹן סָעָמָעַ לְעַצְמָן וְאַרְטָט .
 צָוְם סּוֹפְט וּוְיִלְלָא אַיךְ דָּאָנְקָעָן דָּעַט פֻּעַדְגָּאָגְ-נְדָאָט פָּוֹן אַרְבְּעַטְעַרְ-דִּינְגָּ פֵּאָר
 רַעֲקָמְעַנְדִּירוֹן דָּאָס בָּזָק אָוּן דָּעַט נַאֲצִיאָנָאָלָן בִּילְוָגְנָס-קָאַמִּיטָעַט וְאָס הָאָט
 דָּאָס בָּזָק אַרְוִיסְגַּעְגָּעָבָן .

אַיךְ הָאָפְט אָוּן דָּאָס בָּזָק צְוָאָמָעָן מִיטָּן אַרְבָּעַט-בָּזָק פָּוֹן יְוָדָל מַאֲרָק וּוּטָט
 הָעַלְפָן דָּרָעַ יְיִדְישָׁעַר שָׁוֹל אַיְבָעַר גַּאֲרַדְעַר וּוּלְעַט אָוּן דָּעַט יְיִדְישָׁן לְעַרְעַר
 אַיְן זַיְן שְׁלִיחָות נַעֲנְטָעַר צַוְּבָרָגָעָן דָּאָס יְיִדְישָׁעַ קִינְדָּ צָוְם יְיִדְישָׁן
 וּוּאָרְט אָוּן צַוְּיִדְישָׁעַ וּוּעָרְטָן .

מַאֲטָעַרְיָאָלָן פָּוֹן אַנְדָּרָעַ מַחְבָּרִים, אַוִּיסְגָּעָנָוּצָט אַיְן דָּעַט בָּזָק

אַיְן דָּעַט בָּזָק זַיְנָעָן אַוִּיסְגָּעָנָוּצָט גַּעֲוָאָרָן אַס צָאָל שָׁאַפְּגָגָעָן פָּוֹן יְיִדְישָׁעַ
 שְׁרִיבְּעָרָס . חֹזֶן דִּי שְׁרִיבְּעָרָס וְאָס זַיְעַרְעַד נַעֲמָעַן וּוּרְעַן אַנְגָּגָעָבָן אַיְבָעַר
 דִּי לִידָּעָר, וְאָס זַיְנָעָן גַּעֲדָרָקְט צָוְם סּוֹפְט פָּוֹנוּס אַרְבְּעַטְסָבָזָק, זַיְנָעָן נַאֲדָן
 אַוִּיסְגָּעָנָוּצָט גַּעֲוָאָרָן :

קָוָמֶט אַלְעָ אַיְן שָׁוֹל — לְוִיטָן יְ. גַּאֲמִינְסְקִי
 דָּרָעַ טָאָטָעַ, דִּי מַאְמָעַ אָוּן אַיךְ — פָּוֹן יְ. גַּאֲמִינְסְקִי
 זַיְבָן גּוֹטָעַ בְּרִידָעַר (עַרְשְׁטָעַר פְּעַרְעָן) — נַחְוָס יְוָדָל
 פְּגִינְגָעָלָעַ אַיְן נִיטָגָוָונָט — לְוִיטָן מְ. אַלְיצָקִי
 לִידָעַר פָּוֹן זָו — מְ. אַלְיצָקִי
 אַכְטָאָזְזִיגָעַר — בָּ. סְמָאַלְיָאָר
 בָּעָרְלָל לְעַקְעָר — לְוִיטָן בָּ. סְמָאַלְיָאָר
 פְּסָחָ אַוְעָקָ — מְ. רִיוּוּסְמָחָן
 פְּאָלָגָ דִּיבָן טָאָטָעַ-מָאָמָעַ — נַחְוָס וּוּיְסָמָחָן
 נַאֲדָר אַמְאָמָעַ — דָוד אַיְנָהָאָרָן
 מַאְמָעַ-טָאָג — שָׁ. צְעָסְלָעָר
 דָעַר יְוָסְ-טָוָב פָּוֹן לְעַרְנָעָן — לְוִיטָן יְ. גַּאֲמִינְסְקִי
 אַוִּיכְנֶעֱמָעָן פְּרִיעָפְעָשִׂיק — מְ. מְ. וּוּאַרְשָׁאָוּסְקִי
 אַיְבָעַר דָּעַט וְאָס דָּאָס בָּזָק אַיְן גַּעֲבָוִיט אַוִּיפְט אַקְאַנְטָרָאַלְיָרָטָן וּוּאַקְאַבְּוָלָאָר
 (אָן עַרְךָ 450 וּוּרְטָעַר), הָאָט דָעַר צְנוּנִיְּשָׁטָעַלְעָר גַּעֲמוֹתָן, אַיְן גַּעֲוִיסְטָעַ
 פְּאָלָגָן, בִּינְיָן וּוּרְטָעַר אָוּן אַוִּיסְדָּרוֹקָן, וְאָס וּוּאָלָגָן גַּעֲוָוָן צַוְּשָׁעַר פֵּאָרָן
 קִינְדָּ. אַיךְ בָּעַט דִּי מַחְבָּרִים זַיְן זַיְלָן דָּאָס פְּאַרְשָׁטִיָּן אָוּן מַוחָל זַיְן .